

A D F O N T E S

ÅRSMELDING

2023

INSTITUTT FOR FORSVARSSTUDIER

Forskning, undervisning og formidling med høy kvalitet og synlighet

Årsmeldingen redegjør for forskning, undervisning og formidling levert av Institutt for forsvarsstudier (IFS) ved Forsvarets høgskole (FHS) i 2023. Virksomheten ved IFS skal være forskning, undervisning og formidling med høy kvalitet og synlighet, nasjonalt og internasjonalt. Årsmeldingen gir en oversikt over instituttets virksomhet på disse tre områdene. Den tar for seg hva instituttet oppnådde samt hvilke områder instituttet leverte bedre på enn året før, og hvor det kan identifiseres forbedringspotensial.

2023 ble i likhet med året før preget av Russlands angrepskrig mot Ukraina og fortsatt betydelig etterspørsel etter kompetansen IFS besitter i bred forstand. Samtidig ble det lagt vekt på å skape en bedre balanse mellom *formidlingen* på den ene side og *forskningen og undervisningen* på den annen. Den totale merbelastningen på instituttets ansatte i 2023 må likevel ansees som fortsatt høy, og et viktig mål for 2024 er ytterligere forbedring av balansen mellom de tre områdene, slik at virksomheten samlet sett blir bærekraftig på sikt.

Forskningen og publiseringen gikk noe ned i 2023. Dette skyldes naturlige svingninger som følge av lang ledetid ved publisering i vitenskapelige tidsskrifter. Men det skyldes også belastningen knyttet til formidling eksternt og økte undervisningsoppgaver ved FHS. Dette gjelder alle nivåer, fra bachelor (GOU) til master (VOU) og sjefskursporteføljen (HOU). På undervisningssiden skal særlig nevnes leveransen av emne 1111 på bachelornivået. Studentantallet har økt og denne leveransen utgjorde en betydelig arbeidsbelastning i 2023. IFS har denne oppgaven i påvente av en mer grunnleggende reform av bachelorstudiet. Det har også vært en økning i antall emner på master i militære studier og antall studenter som skriver masteroppgaver. Kompetansekravene på dette nivået medfører sterkt økt arbeidsbelastning for IFS.

Flere større vitenskapelige arbeider er ferdigstilt og publisert i form av fagfellevurderte artikler og bøker. IFS fikk også god uttelling i flere søknadsprosesser om eksterne prosjektmidler i 2023, samtidig som den gode uttellingen fra året før ble fulgt opp med operasjonalisering av nye prosjekter med rekruttering av forskertalenter og fokus på oppfølging og gjennomføring. Samtidig har det vært arbeidet målrettet for å sikre nye prosjektmidler og videreutvikle porteføljen.

Instituttet har en stabil og langsiktig ramme for å videreutvikle vår kompetanse på norsk sikkerhet og forsvar, og det som påvirker dette i et langsiktig perspektiv. Samtidig kreves det kontinuerlig innsats

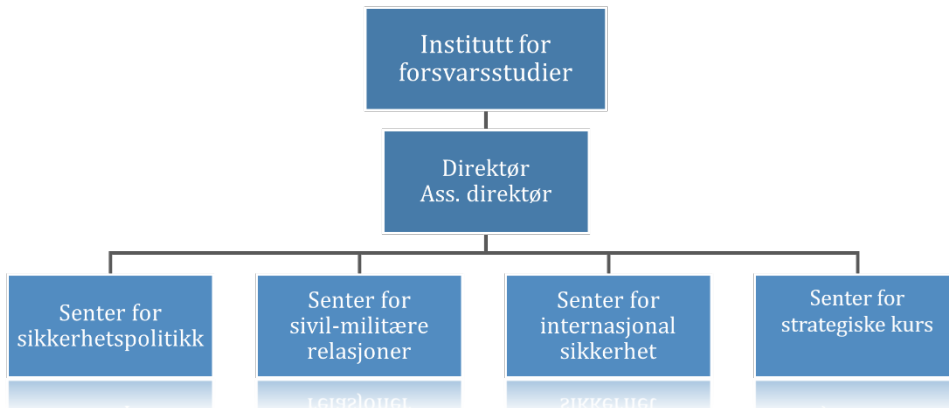
for å sikre videre ekstern finansiering slik at den samlede porteføljen kan videreføres. Dette medfører ytterligere arbeidsbelastning for våre seniorforskere.

Mangfoldet i arbeidsstokken var fortsatt økende i 2023, samtidig er det nødvendig med en fortsatt målrettet innsats for å øke kvinneandelen som konkurrerer seg til fast stilling. Grepene tatt i 2022 for å sikre et inkluderende og trygt arbeidsmiljø også for yngre forskere, ble videreført i 2023, både gjennom en egen arbeidsgruppe og den faglige mentoreringen av den enkelte. Samtidig er det noen vedvarende utfordringer knyttet til arbeidsbelastning på seniorer og det faktum at instituttet er spredd på fire lokasjoner. Det vil i årene som kommer bli arbeidet for å styrke seniorkapasiteten og utbedre kontorsituasjonen.

Oslo, juni 2023. Kjell Inge Bjerga, direktør, IFS

1. Organisasjon

Instituttet er et faglig uavhengig forskningsinstitutt som består av tre forskningssentre og et senter for strategiske kurs (før februar 2024: "Seksjon for sjefskurs"). Instituttet har ingen egen administrasjon, men får administrativ støtte fra den sentrale staben ved Forsvarets høgskole. IFS er integrert i høgskolen, blant annet med en undervisningsportefølje som spenner fra bachelor- til masterstudier, og med FHS sjefskurs (HOU-nivået – høyere offisersutdanning) som en integrert del av instituttet. IFS holder til på Akershus festning i Oslo.

2. Forskning

IFS' overordnede mål er å levere forskning av høy kvalitet om forhold som påvirker internasjonal og norsk sikkerhet og om virkemidlene som benyttes for å ivareta denne sikkerheten.

Dette målet operasjonaliseres gjennom forskning som er langsiktig rettet inn mot tre overordnede temaer. De er også grunnlaget for instituttets organisering i tre forskningsentre:

- Endringer i stormakter, globale og regionale maktforhold (Senter for internasjonal sikkerhet)
- Håndteringen av Norges sikkerhetsutfordringer (Senter for sikkerhetspolitikk)
- Militærmaktens utvikling og plass i samfunnet (Senter for sivil-militære relasjoner)

Instituttets faglige profil er forankret i Forsvarets høgskoles forsknings- og utviklingsstrategi. Innenfor rammen av de tre overordnede temaene gjennomfører IFS forskningsprogrammer og -prosjekter. Flere av programmene og prosjektene er senterovergripende. Forskningen ved instituttet tar utgangspunkt i aktuelle problemstillinger, samtidig som historiske undersøkelser fremdeles utgjør en viktig del av virksomheten. Det er et ufravikelig krav om høy kvalitet i forskningen, og innenfor de tre temaene skal forskerne ved IFS kombinere sikker empirisk forankring og metodisk soliditet med bruk og utvikling av teoretiske perspektiver.

2.1 Senter for sikkerhetspolitikk

Leder: førsteamanuensis Ingerid M. Opdahl

Ved Senter for sikkerhetspolitikk analyseres forhold som påvirker norsk og europeisk sikkerhet, forsvar og strategi. Sentrale temaer er norsk sikkerhetspolitikk, utviklingen i Europa og viktige europeiske land, utviklingen i NATO, Russland og nordområdene samt utviklingen i sikkerhets- og forsvarssamarbeidet i Nord-Europa.

Det var i 2023 to større forskningsprogrammer ved senteret: *Program for russisk sikkerhets- og forsvarspolitik* og *Norsk sikkerhetspolitikk i strategisk perspektiv*. I tillegg kom enkeltstående forskningsprosjekter om utviklingen i europeisk sikkerhet, allianseforhold i NATO, og sikkerhets- og forsvarssamarbeid i Nord-Europa.

2.1.1 Russlandsprogrammet

Program for russisk sikkerhets- og forsvarspolitik ble etablert i 2018. Våre forskere analyserer hvordan russisk politikk blir utformet og utøvd, og ser på Russlands bruk av militære og ikke-militære virkemidler i internasjonale forhold. Sentralt i forskningsprogrammet er implikasjoner av Russlands atferd for internasjonal sikkerhet generelt – og for Norge og nordområdene spesielt. Andre temaer er Russlands økonomi og energisektor i en sikkerhetspolitisk ramme, samt politisk og sosial utvikling som en faktor i russisk sikkerhets- og forsvarspolitik. I 2023 var programmets aktivitet fortsatt i stor grad preget av krigen i Ukraina, med utstrakt formidlingsarbeid på et bredt spekter av arenaer.

Den langsiktige forskningen på russisk militær doktrine og strategi, det russiske forsvaret generelt – deriblant kjernevåpenstrategi og avskrekking, våpenkontroll og strategisk risiko – samt regional stabilitet og militær utvikling i nordområdene og Arktis, fortsetter. Det resulterte i løpet av 2023 i en rekke konferansebidrag og publikasjoner, så vel som et testimonium for Komiteen for internasjonale forhold og forsvar i Det britiske parlamentet samt en presentasjon for NATOs politiske komité. Det ble også ytt bidrag til utviklingen av krigspill. Prosjektet om kunstig intelligens og banebrytende teknologier i det russiske militærvæsenet resulterte i en rekke forelesninger og publikasjoner, deriblant rapporten *High Hopes Amid Hard Realities. Defense AI in Russia*, som er en del av et

internasjonalt forskningsprosjekt. Videre har det vært forsket mye på militære operasjoner i Ukraina, russisk politisk filosofi og implikasjoner for europeisk og transatlantisk sikkerhet.

Programmet fortsatte sin forskning på militarisme og militær opplæring av barn og unge i Russland gjennom to prosjekter finansiert av Norges forskningsråd (NFR). Disse er *Memory Politics of the North, 1993–2023. An Interplay Perspective* (NORMEMO), som særlig forsker på aktivitet nær den norske grensen, og *Contested Ukraine*, som tar for seg Russlands sosiopolitiske konsolidering av okkuperte områder i Ukraina. Sistnevnte ledes av Håvard Bækken. Begge prosjektene videreføres i 2024.

Det NFR-finansierte prosjektet *Russia's Politicized Economy, Elite Dynamics, and the Domestic-Foreign Policy Nexus* (RUSECOPOL) ble fullført i august. Prosjektet startet i 2019 og besto av tre IFS-forskere, inkludert prosjektleder Jardar Østbø, samt seks partnere fra inn- og utland. RUSECOPOL tok for seg forholdet mellom Russlands politisk-økonomiske modell og maktkampen innad i eliten, og hvordan dette virker inn på politikken som føres. Til sammen har det opprinnelig treårige prosjektet resultert i 18 fagfelleverderte artikler, inkludert et spesialnummer av *Post-Soviet Affairs*, det mest innflytelsesrike tidsskriftet innen postsovjjetiske områdestudier, så vel som utstrakt formidlingsvirksomhet, inkludert to godt besøkte offentlige seminarer.

Programmet deltar også i to andre internasjonale prosjekter finansiert av NFR: *Luxury, Corruption, and Global Ethics* (LUXCORE) og *Algorithmic Governance and Cultures of Policing* (AGOPOL). Begge fullføres i 2024.

I 2023 fikk programmet tildeling av NFR til det treårige prosjektet *The Russian Hybrid Intelligence State: The Dynamics of Russian Intelligence-(Mis)Led Domestic Politics and Foreign/Security Policy* (RUSINTELSTATE), som ledes av Østbø og starter i 2024. Prosjektet skal ta for seg forholdet mellom etterretning og politikk i Russland, og består foruten prosjektleder av Katarzyna Zysk, Tom Røseth (FHS Stabsskolen) og to internasjonale partnere.

2.1.2 Norsk sikkerhetspolitikk i strategisk perspektiv

IFS' forskningsprogram *Norsk sikkerhetspolitikk i strategisk perspektiv* (s-pol) var i 2023 midtveis i sin andre treårige programperiode, etter tilslag på Forsvarsdepartementets utlysninger i 2018 og 2021. Ved å koble programbevilgningene med egeninnsats fra IFS, støtte fra Forsvarsdepartementet til enkeltstående prosjekter og langsiktige partnersamarbeid med gjesteforskere, er programmet blitt navet i et solid forskningsmiljø for nasjonal sikkerhetspolitisk kompetanse. Gjeldende programperiode løper ut 2024.

Programmet har til hensikt å videreutvikle den teoretiske, konseptuelle og empiriske kompetansen om norsk sikkerhetspolitikk gjennom forskning og forskningsbasert formidling. Forskingen tar utgangspunkt i sentrale strategiske utviklingstrekk, med vekt på utslag i norske nærområder, konsekvenser for Norges handlingsrom og innholdet i og utformingen av norsk sikkerhets- og forsvarspolitik. Nasjonal sikkerhetspolitikk, håndtering og strategi står i sentrum. Kjernen er forholdet til Russland, selv om utsynet er globalt. Klassisk strategisk tenkning løftes frem for fornyet undersøkelse og kritisk vurdering. Oppmerksomheten rettes mot de mest alvorlige og sannsynlige utfordringene for norsk sikkerhet.

Den programfinansierte forskningen og formidlingen av denne omfattet i 2023 prosjektene *Væpnet i gråsonen*, *Samordnet sikkerhet*, *Trender i aktivitet, strategiske rammer og norsk handlingsrom i nordområdene*, samt ph.d.-prosjektet *Paraplystaters dilemmaer under stormaktenes atompolitikk*.

Også det pågående ph.d.-prosjektet, finansiert av Forsvarsdepartementet, *Beroligelse i norsk sikkerhetspolitikk overfor Sovjetunionen/Russland*, er fortsatt tilknyttet s-pol.

IFS-støtte til programmet gjennom egne ansatte og gjesteforskere har omfattet prosjektene *The role of Scandinavia in NATO's military strategy*, *A Protégé of Sorts: Norwegian security policy and the United States, 1949–2024*, *Norsk avskrekkingsstrategi* og *Mind the Gap: Security Scholarship between Academia and Policy 1978–2024*. I tillegg prioriterte IFS i 2023 å tilrettelegge for vedvarende og langsiktig formidling av forskningen i s-pol gjennom etableringen av et eget fordypningsemne i norsk sikkerhetspolitikk i masterutdanningen ved FHS.

2.1.3 Annen forskningsvirksomhet

Ved senteret pågikk det også i 2023 en rekke enkeltstående forskningsprosjekter om utviklingen i europeisk sikkerhet, allianseforhold i NATO, og sikkerhets- og forsvarssamarbeid i Nord-Europa. Kåre Dahl Martinsens bok *Økonomisk krigføring*, den første boken på norsk om temaet, ble lansert for en fullsatt sal på Litteraturhuset i januar. Robin Allers fikk tildelt FHS-interne forsknings- og utviklingsmidler til å opprette en forskningsgruppe om Norges forhold til nære allierte, i et samarbeid mellom IFS og FHS Stabsskolen. Gruppen arrangerte to seminarer i 2023 og begynte på en bok om temaet. Allers er også koordinator for Forsvarssektorens kompetansenettverk Tyskland, som ble etablert i 2022 og fortsatte sin aktivitet i 2023. Andre prosjekter i 2023:

- *Stormaktsrivalisering om tilgangen til kritiske mineraler og sjeldne jordarter*
- *Norge og NATO etter slutten av den kalde krigen*
- *Utviklingen av NATOs militære organisasjon*
- *Pro-atlantisk påvirkningspolitikk og 'atlantisme' i Norge, 1949–1965*

2.2 Senter for internasjonal sikkerhet

Leder: førsteamanuensis Henrik Stålhane Hiim

Senter for internasjonal sikkerhet studerer stormakter og globale maktforskyvninger som kan påvirke norsk sikkerhet. I sentrum av studiene står tre definerte områder: asiatiske sikkerhets- og forsvarspolitik, transatlantisk sikkerhet og cybersikkerhet i bred forstand. Det er et viktig mål for senteret å identifisere de større globale strategiske utviklingstrekkene på tvers av domener og verdensdeler.

Det meste av forskningen foregår innenfor senterets to forskningsprogrammer. Av annen forskningsvirksomhet ved senteret kan imidlertid nevnes strategisk stabilitet og atomnedrustning. Dessuten forskes det på utviklingen i europeisk sikkerhet, spesielt Russlands destruktive påvirkning. Et annet tema er sikkerhetspolitikk og verdensrommet, hvor spenningen er ventet å øke i takt med den intensiverede militære aktiviteten og interessen for det ytre rom.

2.2.1 Sikkerhetspolitikk i Asia-programmet

Forskningsprogrammet *Sikkerhetspolitikk i Asia (SPA)* startet opp i mars 2021, og første treårsperiode blir avsluttet våren 2024.

Formålet med SPA-programmet er å analysere hvordan Kinas vekst påvirker den geopolitiske utviklingen og internasjonal sikkerhet. Programmet skal videre styrke kompetansen på kinesisk utenriks- og sikkerhetspolitikk innenfor norsk forskning og offentlighet. Et sentralt spørsmål er hvordan Kinas vekst påvirker USAs prioriteringer – og dermed også norsk sikkerhetspolitikk – samt hvordan forholdet mellom Russland og Kina utvikler seg. Videre ser programmet på utviklingen i

kinesisk militærmakt. Også andre asiatiske staters sikkerhetspolitiske prioriteringer – herunder Japan – følges tett i programmet. I tillegg til de fast ansatte forskerne har programmet to seniorforskere tilknyttet samt to ph.d.-stipendiater.

Forskerne tilknyttet SPA-programmet har publisert artikler i ledende fagfelleverderte tidsskrifter, og har i tillegg deltatt aktivt i offentlig debatt. Ukraina-krigen har også påvirket programmets forskere, som hyppig har deltatt i offentligheten med analyser om Kinas rolle i konflikten. Økende spenninger mellom USA og Kina – herunder i forbindelse med Taiwan – har også skapt stor etterspørsel etter forskernes kompetanse.

Dersom tilslag på finansiering fra Forsvarsdepartementet for å forlenge programmet med ytterligere tre år, vil SPA-programmet høsten 2024 arrangere en konferanse. Der skal program-tilknyttede forskere fra blant annet Massachusetts Institute of Technology (MIT), Harvard University og Chatham House delta. Programmet var også medarrangør for Nobel-symposiet *Not just another Cold War. The global implications of Sino-American rivalry*, der ledende internasjonale forskere deltok, og hvor en antalogi vil bli publisert av Oxford University Press.

Sikkerhetspolitikk i Asia-programmet på workshop i Boston, 4.–5. mai.

2.2.2 Cyberprogrammet

IFS' *Cyberprogram* ble opprettet i oktober 2020, og bidrar gjennom forskning og formidling til å belyse cyberdomenets sårbarheter samt rolle i nasjonalt beredskap, krise og krig. Programmet var i 2023 særlig opptatt av hvordan store data og kunstig intelligens skaper unike muligheter og sårbarheter. Eksempelvis analyserte programmets forskere kommersiell datafangst og -salg som angrepsflate, datadrevne påvirkningsoperasjoner, bruk av kunstig intelligens i Ukraina-krigen, og stordata som grunnlag for bulkbasert etterretning.

I 2023 startet programmets første ph.d.-kandidat sitt forskningsprosjekt. Cyberprogrammet har også knyttet til seg flere gjesteforskere fra Utenriksdepartementet, Cyberforsvaret, Forsvarshøgskolan samt en ph.d.-kandidat fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)/NTNU Gjøvik, og har dermed

brakt kompetanse på kritisk infrastruktur i nøkkelsektorer inn i programmet. Programmet veileder også master- og bachelorstudenter og foreleser for høgskolens studenter.

Programmet har gjennom både bokkapitler og vitenskapelige artikler satt søkelys på tilrettelagt innhenting, digital sporing i Covid-19-pandemien, president Zelenskyjs bruk av sosiale medier, ansiktsgjenkjenningsteknologi, og offentlig-privat overvåkningssamarbeid. Programmet har også formidlet bredt gjennom kronikker og intervjuer, og har bidratt med foredrag på FHS' egen *Påvirkningskonferansen* (i samarbeid med Forsvarets forskningsinstitutt), Sjefskurset, Sikkerhetsfestivalen, Nasjonal sikkerhetsmyndighets sikkerhetskonferanse, Inside Telecom og Heimevernets lederutviklingsprogram. Gjennom 2023 har vi også avholdt en rekke eksterne møter med relevante parter innen sikkerhetsmiljø og forvaltning, for eksempel Nasjonal sikkerhetsmyndighet, Mmemonic, Politiets IKT-tjenester og Simula. Vi har også utviklet et godt samarbeid med Forsvarets Forskningsinstitutt, hvor vi utveksler fagkompetanse. Cyberprogrammet har fått finansiering til en rekke vitenskapelige arbeider gjennom FHS' FoU-gruppe *Informasjonskrigføring og datadrevne operasjoner* og fra Forsvarsdepartementet.

2.3 Senter for sivil-militære relasjoner

Leder: professor Rolf Hobson

Ved Senter for sivil-militære relasjoner studeres forholdet mellom forsvar, samfunn og politikk, inkludert hvordan det norske forsvaret utvikles og anvendes. Forskningsaktiviteten rommer både samfunnsvitenskapelige arbeider med en samtidig innretning og forsvars- og militærhistoriske studier. Hovedvekten ligger på studier av forsvar og samfunn i en norsk kontekst, men med en klar ambisjon om å se den nasjonale utviklingen i et bredt internasjonalt perspektiv. I 2023 foregikk forskningsaktiviteten i stor grad innenfor rammen av individuelle prosjekter, men senteret har også huset *Program for forskning om veteraner og veteranpolitikk* og FHS' FoU-gruppe *Militær erfaringslæring i teori og praksis*.

2.3.1 Program for forskning om veteraner og veteranpolitikk

Forskning om veteraner fortsetter å være et viktig felt for senteret. *Veteranprogrammet*, som har til hensikt å studere veteranenes egne erfaringer, myndighetenes og Forsvarets veteranpolitikk og de militære operasjonene, huset to større forskningsprosjekter i 2023. Det ene prosjektet er finansiert av Forsvarsdepartementet og studerer meningsdannelse i de skandinaviske offentlige debattene og blant norske veteraner etter uttrekningen fra Afghanistan. I tillegg fortsatte arbeidet med et flerårig prosjekt finansiert av Forsvarets veteran tjeneste. Prosjektet tar for seg ivaretagelse av norske INTOPS-soldater før, under og etter deployering i perioden 1945 til 2020. Prosjektet er forskjovet på grunn av undervisningsforpliktelser. I august arrangerte programmet sitt årlige, tverrfaglige veteranseminar. I løpet av 2023 formidlet forskere ved programmet foreløpige resultater på internasjonale konferanser i Sverige og USA. En forsker ved programmet fikk publisert en artikkel om skandinavisk veteranpolitikk i et internasjonalt, fagfelleverdert tidsskrift. Et prosjekt som studerer forskning om den norske militære innsatsen i Afghanistan fra 2001 og frem til 2021 starter opp 1. januar 2024, mens et prosjekt om krigsdekorasjoner og militær heroisme ble avsluttet i 2023.

2.3.2 Forsvars- og militærhistorie

Senteret fortsatte med forskning om andre verdenskrig i norsk etterkrigserindring og om Norges kornforsyning under okkupasjonen. To bidrag ble utgitt i boken *Honest Errors? Combat Decision-Making 75 Years After the Hostage Case*. En medarbeider var medforfatter, sammen med Geirr

Haarr, av boken *The Sinking of the Blücher. The battle of Drøbak Narrows April 1940*. En studie av de politiske rammene for norsk våpeneksport ble utgitt i serien IFS Insights.

2.3.3 Forsvar og samfunn

Et ph.d-prosjekt om Forsvarets bistand til politiet i perioden 1975–2015, forventes ferdigstilt 2024. En feilansettelse i forskningsgruppen *Militær erfaringslæring i teori i og praksis* har medført en forsinkelse i prosjektet om bruken av historiefaget i den militære profesjonsutdanningen. En ny utlysning av resterende midler vil bli gjennomført i 2024. Andre prosjekter omhandler militær profesjonskultur og endringsvilje og erfaringslæring i Luftforsvaret (det siste gjennomføres ved FHS Stabsskolen).

3. Undervisning

3.1 Undervisning – akkreditert utdanning

I 2023 bidro IFS til undervisning, sensur og veiledning på masterstudiet og bachelorprogrammene ved FHS. Antallet masteroppgaver ved FHS som veiledes av ansatte ved IFS, var fortsatt høyt. Som i 2022, ivaretok en ansatt fra IFS den faglige ledelsen av masterstudiet i rollen som programansvarlig. Undervisningsbidragene fra IFS kommer fortsatt meget godt ut i høgskolens evalueringer av utdanningskvaliteten. For eksempel fikk professor Kåre Dahl Martinsen undervisningsprisen av studentene på masterutdanningen ved høgskolen.

I tillegg til veiledning av et stort antall masteroppgaver og bidrag til andre utdanningsprogrammer ved FHS – for eksempel ved Språk- og etterretningsskolen i Oslo – hadde ansatte ved IFS ansvar for følgende emner på masterstudiet:

- Vitenskapelig metode (kjerneemne)
- Politikk og strategi (kjerneemne)
- Norsk sikkerhetspolitikk siden 1945 (fordypningsemne)
- Geopolitikk i det 21. århundre (fordypningsemne)
- NATO og norsk sikkerhet (valgemne)
- Sivil-militære relasjoner (valgemne)
- Russisk forsvars- og sikkerhetspolitikk (valgemne)
- Avskrekking og teknologisk utvikling (valgemne)

IFS hadde også ansvar for følgende emne på bachelornivå, første semester:

- Offiseren, staten og samfunnet

Masterstudentene og ansatte fra IFS og FHS Stabsskolen ved NATOs hovedkvarter under studieturen til Brussel i rammen av kjerneemnet Politikk og strategi, oktober.

3.2 Seksjon for sjefskurs (Endret til: “Senter for strategiske kurs” fra 2024)

Seksjon for sjefskurs (“Senter for strategiske kurs” fra 2024) gir nøkkelpersonell i militær og sivil sektor kunnskap om, og innsikt i, viktige aspekter ved norsk utenriks-, sikkerhets- og forsvarspolitik. I tillegg får deltakerne dypere innsikt i samfunnssikkerhet, beredskap og totalforsvaret. I den pedagogiske modellen er det lagt stor vekt på foredrag og gruppediskusjoner av høy kvalitet, nettverksbygging og flere studiebesøk i Norge og i utlandet. For offiserer gir kurset nivået “høyere offisersutdanning” (HOU), som er meritterende for deres videre karriere i Forsvaret.

Sjefskurs 28 ble gjennomført i perioden 9. januar til 31. mars. Fordypningstemaet var “Transatlantiske forbindelser”. Norgesbesøk til Kirkenes, Bergen og Værnes/Ørland inngikk i programmet. I tillegg besøkte kurset Forsvarets operative hovedkvarter på Reitan. Utenlandsreisene gikk til Helsinki, Brussel og London samt New York og Washington DC. Kurset ble gjennomført med 30 elever (10 militære og 20 sivile).

Sjefskurs 29 ble gjennomført i perioden 21. august til 10. november. Fordypningstemaet var “Sikkerhetsutfordringer i Nord-Europa – hvordan påvirkes norske interesser og norsk sikkerhet?” Norgesbesøk til Kirkenes, Bergen, Værnes/Ørland og Bodø inngikk i programmet. Studiereisene til utlandet gikk til Helsinki, Berlin og Brussel, samt Vilnius og London. Kurset ble gjennomført med 30 elever (10 militære og 20 sivile).

Informasjonskurset (IK 63) av én ukes varighet ble avholdt 7.–11. august på Hotel Hadeland på Granavollen. Hensikten med Informasjonskurset er å gi nøkkelpersonell i militær og sivil sektor kunnskap om og innsikt i forsvars-, utenriks-, og sikkerhetspolitiske faktorer som har global og nasjonal betydning.

I tillegg til Sjefskurs og Informasjonskurs ligger Strategisk krisehåndteringskurs og Byråkratprogrammet (et videreutviklingsprogram for byråkrater i regjeringskontorfellesskapet) i porteføljen. Seksjonen støttet gjennomføringen av Byråkratprogrammet våren 2023.

Strategisk krisehåndteringskurs ble ikke gjennomført i 2023, men vil gjennomføres i mai 2024.

3.3 Undervisningskvalitet

Alle studietilbudene ved FHS evalueres av studentene. De akkrediterte emnene som IFS hadde ansvaret for, fikk uten unntak meget gode tilbakemeldinger, både når det gjaldt relevans og kvalitet. Det samme gjelder de ulike tilbudene ved sjefskursseksjonen ("Senter for strategiske kurs" fra 2024), hvor tilbakemeldingene var særdeles gode.

3.4 Veiledning

Etter overgang til ny studieordning i 2019 har antall masterstudenter med veiledning fra IFS vært omfattende. De siste årene var tallet på omkring 20, og denne trenden ser ut til å fortsette. Etter innføringen av en ny ordning fra våren 2023, skrev ca. halvparten av kullet fra studieåret 2022/23 sin oppgave på heltid og leverte i desember, mens den andre halvparten skriver på deltid og leverer våren 2024. Kullet som begynte masterstudiet høsten 2023 er det første der alle skal skrive på heltid.

I tillegg til å veilede studenter ved FHS, hadde flere ansatte veiledningsansvar og sensoroppdrag ved andre høyskoler og universiteter.

3.5 Undervisning – samlet vurdering

Undervisning og veiledning har meget høy prioritet ved IFS. Kontakten mellom forskerne og de praksisnære miljøene, der flertallet av studentene og kursdeltakerne kommer fra, høyner kvaliteten på undervisningen, og bidrar samtidig til at forskningen blir bedre og mer relevant. Samlingen av Forsvarets akkrediterte undervisning i én høyskole i 2018 medførte at IFS-ansatte har måttet dekke et økende behov for undervisning og veiledning. Til dette kommer et tilsvarende behov for å bidra til gjennomføring av sensur. Denne utviklingen har fortsatt siden, også i 2023. Basert på erfaringene etter utdanningsreformen i Forsvaret, utformet og søkte FHS om akkreditering av en ny studieplan for masterstudiet. Denne ble godkjent våren 2022 og gjennomført for andre gang i 2023/24.

Fagmiljøene ved IFS bidrar i stor grad til at FHS oppfyller kravene som stilles for at en høyskole skal kunne tilby studier på masternivå. IFS har også det faglige hovedansvaret for en stor andel av emnene i det nye studieprogrammet (se pkt. 3.1). I løpet av 2023 medførte dette at mange av instituttets ansatte deltok i utformingen av studietilbud som vil være en viktig del av den militære utdanningen på masternivå i årene som kommer.

For å dekke sin rolle i undervisning, veiledning og gjennomføring av sensur, vektlegger instituttet langsiktig planlegging og tett kobling mellom forskningsprogrammer og undervisning. IFS benytter seg av kompensasjonsordninger som ved særlige behov gjør det mulig å bruke eksternfinansierte medarbeidere i undervisningen. IFS legger vekt på å bidra med egen kompetanse til undervisningen ved Sjefskurset ("Senter for strategiske kurs" fra 2024).

Kåre Dahl Martinsen får masterstudentenes undervisningspris av Sjef FHS Stabsskolen, oberst Arvid Halvorsen.

4. Publisering og formidling

Nedenfor gis en overordnet beskrivelse av IFS' formidlingsaktiviteter i 2023. For en utfyllende oversikt, se vedlegg.

4.1 Publisering i eksterne kanaler

Publisering i anerkjente vitenskapelige kanaler, både innen- og utenlands, anses som viktig for å ivareta kvalitet og for å kunne delta i den nasjonale og internasjonale diskurs på forsvars- og sikkerhetsfeltet. I og med Russlands invasjon av Ukraina i februar 2022, ble det imidlertid en dreining i publiseringsaktiviteten ved hele FHS, inkludert IFS. Krigen har medført at mye tid er viet til formidling, analyser og debatter om denne, både innen- og utenlands. Publiseringslisten viser en meget stor andel formidlingsbidrag, noe som dessverre gikk noe ut over den vitenskapelige publiseringen også i 2023. Likevel ble trenden snudd i 2023 med et økende antall artikler i anerkjente internasjonale tidsskrifter, og IFS er nå på gradvis vei tilbake til å gi vitenskapelig publisering den plass den skal ha ved instituttet.

4.2 Publisering i egen kanal – IFS Insights

Instituttets primære formidlingskanal er IFS Insights. Denne er en lett tilgjengelig skrift- og artikkelserie av høy kvalitet om instituttets ulike faglige temaer. Formatet er fleksibelt og åpner for et stort spenn av formidling. I løpet av året 2023 ble det publisert åtte utgaver. Det var stor etterspørsel etter IFS Insights i forsvarssektoren, men også utenfor. IFS Insights ble brukt aktivt i forbindelse med seminarer og konferanser og som pensum i undervisning. Utgivelsene i 2023 var:

- Søggaard, Fridthjof. *Etterprøvbare integritet i sentraladministrasjonen? Kan vi være sikre på at norske departementsbyråkrater er hel ved?* 1-2023.
- Synstnes, Hans Morten. *Rommakten Israel. Kan det regionale romhegemoniet opprettholdes?* 2-2023.
- Neset, Siri. *What Turkey wants: Turkey's objection to Finland and Sweden's NATO Membership Applications.* 3-2023.
- Bjerga, Kjell Inge. *Langtidsplanleggingen: toppstyrt systematikk eller nedefra-og-opp-ritual?* 4-2023.
- Holtmark, Sven G. *Stortinget med 'forbud' mot våpeneksport til land i krig? Historien om en misforståelse.* 5-2023.
- Østbø, Jardar. *Konsensus og konflikt i den russiske eliten.* 6-2023.
- Raastad, Stine Margrethe. *Navigating the Arctic-Space Nexus: Norway's security in a new era of great power rivalry.* 7-2023.
- Løklung, Ingeborg. *Broderfolk, men ikke våpenbrødre? Sveriges syn på sine to naboland Finland og Norge i den kritiske perioden 1948–1949.* 8-2023.

4.3 Konferanser og seminarer i regi av IFS

Formidlingsaktivitet gjennom konferanser og seminarer er viktig for instituttet. Forsvarssektoren er primær målgruppe, samtidig er det en målsetting å nå bredere ut til politiske miljøer og samfunnet mer allment. Åpne konferanser og seminarer er et sentralt virkemiddel i så måte. I 2023 var det ni slike arrangementer som var meget godt besøkt og fikk gode tilbakemeldinger. De ni var:

- Boklansering av *Økonomisk krigføring*. Samtale mellom forfatteren av boken, Kåre Dahl Martinsen, og generalsekretær i Den norske Atlanterhavskomiteé, Kate Hansen Bundt. Litteraturhuset, 26. januar.
- Boklansering: Geir Haarr og Tor Jørgen Melien, *The Sinking of the Blücher: The Battle of Drøbak Narrows April 1940*, Litteraturhuset, 27. april.
- *Mening, mestring og mortalitet etter krig*. Veteranforskningsseminar med etterfølgende workshop. Høymagasinet, 28. august.
- *IFS-konferansen 2023*. Konferansen samlet ledende norske forskere, journalister og byråkrater for å diskutere veien videre etter Forsvarskommisjonen og Forsvarssjefens fagmilitære råd. Litteraturhuset, 18. september.
- *Ny virkelighet for sikkerhet og forsvar i Norden*. I samarbeid med Forsvarets fellestjenester, Stiftelsen Akershus festning for kunst og kultur og Foreningen Norden. Sikkerhetspolitisk konferanse under Margretedagene, med bla. tidligere utenriksminister Anniken Huitfeldt. Ridehuset, 28. september.
- *Changing paces of Japanese security policy and regional security in Asia*. Frokostseminar med bla. MIT Professor Richard J. Samuels. Litteraturhuset, 5. oktober.
- *Hva får man for en billion?* Seminar med temaet "hvordan sikrer vi at forsvarspengene brukes på en best mulig måte?" Oscarsborg, 12. oktober.
- *Cross-Strait War? China's Prospects for Asserting Control of Taiwan by Military Force*. Ettermiddagsseminar med professor Andrew S. Erickson. Oslo Militære Samfund, 19. oktober.
- *Navigating 21st Century Insecurity*. Heldagskonferanse om geopolitikk, kjernevåpen og internasjonal orden. Høymagasinet, 9. november.

Det var et meget variert publikum til disse arrangementene, med både akademikere, embetsfolk, politikere, journalister og allment interesserte. De kom både fra forsvarssektoren og utenfra. Særlig boklanseringer trekker gjerne til seg publikum utenom forsvarssektoren.

IFS-konferansen var i 2022 en nysatsing fra instituttets side. Målet for den årvise konferansen er å formidle et bredt spekter av pågående forskning ved instituttet, men også å invitere dyktige mennesker fra andre miljøer. Den andre IFS-konferansen ble gjennomført i september 2023. I likhet med den første var interessen svært stor og besøket godt med nærmere 200 deltakere fysisk og digitalt. Temaet for konferansen var det varslede forsvarsløftet og hovedtyngden av innleiderne kom fra IFS. Konferansen utgjorde i 2023 et viktig bidrag for å profilere IFS og formidle vår kompetanse til et bredt publikum, og konferansen vil bli videreført også i 2024.

Fra IFS-konferansen 2023. Fra venstre: Professor Hallvard Notaker, Bendicte Rørvik fra Forsvarskommisjonen, generalmajor Frode Ommundsen, forsker Magnus Håkenstad og professor Paal Hilde.

4.4 Medieoppslag, nettsider og sosiale medier

Retriever-tall for mediebidrag viser at IFS ble omtalt i 605 saker i 2023. Det er godt og vel 50 prosent av 2022 (1115 saker), en nedgang som reflekterer at medietrykket rundt Russlands angrep på Ukraina avtok i 2023. I forhold til det som kan betegnes som “normalåret” 2021, var IFS' forskere svært aktive kommentatorer i media i 2023. Deltakelsen var særlig stor i forbindelse med den ukrainske motoffensiven i juni og også betydelig i februar, med ettårsmarkeringen av den russiske fullskalainvasjonen.

Avdelingssidene til IFS på nettstedet forsvaret.no/forskning hadde 6266 visninger (ca. fire prosent av totalen for forskningssidene på forsvaret.no) og stod for hele 36 prosent av enkeltavdelingssidenes visninger. Dette er en liten nedgang fra 2022. En del av reduksjonen kan skyldes mindre engasjement for krigen i Ukraina, men vi må regne med at endringene i noen grad må tilskrives ny målemetode. (I 2023 la Analytics om metodikken Forsvaret bruker og antallet sidevisninger ble mye lavere enn tidligere år, og gjelder hele nettstedet forsvaret.no).

IFS har en stor andel av ansattsidevisningene, med to ansatte på 10-på-topp-lista. To av 10-på-topp-prosjektene ved Forsvarets høyskole på forsvaret.no var IFS-prosjekter: *Cyberprogrammet* og *Norges deltakelse i FN-operasjonen i Kongo, 1960–1964*.

Blant de 10 mest populære FoU-formidlingssakene på forsvaret.no i 2022 stod skriftserien IFS Insights for halvparten. De tre mest populære Insights-utgivelsene var *Etterprøvbar integritet i sentral-administrasjonen? – Kan vi være sikre på at norske departementsbyråkrater er hel ved?* av Fridthjof Søgaaard, *Langtidsplanleggingen: toppstyrt systematikk eller nedenfra-og-opp-ritual?* av Kjell Inge Bjerga og *Stortinget med 'forbud' mot våpeneksport til land i krig? Historien om en misforståelse* av Sven G. Holtmark.

IFS fortsatte i 2023 å være aktiv på sosiale medier, med fokus på formidling i flere kanaler og tilpasning til ulike flater (Facebook, LinkedIn og Twitter). På LinkedIn økte antall følgere med cirka 700 fra 2022 til våren 2023 til 4240 følgere. Facebook har fra 2022 økt litt (med 150 følgere) til 4169 følgere våren 2023, mens Twitter økte omtrent med like mange til 1903 følgere våren 2023.

IFS-aktiviteten på sosiale medier fortsetter i alle tre kanaler i 2024.

Doktorgradsstipendiat Ingeborg Nordtvedt Bjur blir intervjuet av NRK i forbindelse med at NATOs utenriksministre møttes i Oslo.

4.5 Formidling – samlet vurdering

IFS' forskningsformidling skal føre til økt forståelse av og kunnskap om instituttets fagområder hos profesjonelle målgrupper og i allmennheten.

Kraftsamlingen om det veletablerte IFS Insights som den primære formidlingskanalen ble videreført i 2023. Krigen i Ukraina medførte at mange forskere ved IFS fikk mange kanaler å formidle sin kunnskap på: radio, TV, aviser, nettsteder, podkaster, osv. Dette gjorde året 2023, på samme måte som 2022, ble et spesielt år på formidlingsiden. I 2023 snudde imidlertid trenden med nedgang i vitenskapelig publisering, og IFS regner med at denne – viktigste – delen av formidlingsoppdraget vil bli styrket i årene som kommer. I 2023 fortsatte instituttet med sin store *IFS-konferansen*, som ble initiert i 2022. Denne satsingen fra instituttets side – der primærmålet er å formidle et bredt spekter av pågående forskning ved instituttet – har vist seg vellykket, og vil bli videreført de kommende årene.

5. Økonomi og personell

5.1 Økonomi

IFS gikk inn i året 2023 med et budsjett på kr. 42 800 000 + kr. 1 000 000 i overførte ph.d.-midler (totalt kr. 43 800 000). Faktisk inntektsføring i 2023 (eksterne prosjekter) landet på kr. 7 027 000. Gjennom året 2023 ble instituttet tilført drøye 11 millioner kroner i prosjektmidler for nye og eksisterende flerårige prosjekter. Budsjettet gikk med dette i balanse.

Forsvarsdepartementet vil fremover endre sin praksis for utbetaling av midler. Nye prosjekter tilføres midler internt gjennom revidert nasjonalbudsjett og ikke etter utgående faktura som tidligere. Dette vil gjøre at inntektsføringen teknisk sett reduseres.

Året 2023 var preget av store prisøkninger og svak kronekurs. Dette skapte særlig utfordringer for driften av Sjefskurset ("Senter for strategiske kurs" fra 2024). FHS besluttet å tilføre kurset kr. 2 000 000 i priskompensasjon, og behovet vil også bli ivaretatt inn i budsjettåret 2024.

5.2 Personell

Ved utgangen av 2023 hadde IFS 45 tilsatte. Dette omfattet 27 hjemler for fast stilling, én vikar og 17 ansatte på prosjekter. Dertil var det fem gjesteforskere, én professor II og én engasjert på pensjonistvilkår. I de faste, vitenskapelig hjemlene hadde alle unntatt én førstekompetanse eller høyere. Denne ene er i doktorgradsløp. 10 hadde professorkompetanse. Åtte av de vitenskapelig ansatte i prosjektstillinger hadde førstekompetanse (herav to med professorkompetanse). Det var fem kvinner i faste vitenskapelige stillingshjemler med førstekompetanse ved utgangen av 2023, og to av dem hadde professorkompetanse. På Seksjon for sjefskurs ("Senter for strategiske kurs" fra 2024) var tre av de syv ansatte kvinner.

Vedlegg: Publikasjoner og formidling

Masteroppgaver

1. Bjørkelund, Birger. *Norsk forsyningsberedskap i krisetid: Forsyningsdepartementets arbeid med forsyningsberedskap forut for Tysklands okkupasjon av Norge 9. april 1940*. Masteroppgave i historie, våren 2023. Historisk institutt, Universitetet i Bergen.
2. Bugge, Sven Ole. *En hemmelig stemme – Veteraner fra Elektronisk krigføringskompani sin opplevelse av tjenesten i Faryab*. Masteroppgave i historie, våren 2023. Institutt for arkeologi, konservering og historie, Universitetet i Oslo.
3. Karlsen, Petra Stangvik. *Sweden's road to NATO. A case study of systemic, regional and domestic drivers of Sweden's NATO bid*. Masteroppgave i statsvitenskap, våren 2023. Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo.
4. Løkling, Ingeborg. *Broderfolk, men ikke våpenbrødre? Norge og Finland i svensk sikkerhetspolitikk, 1948–1949*. Masteroppgave i historie, våren 2023. Institutt for arkeologi, konservering og historie, Universitetet i Oslo.

Bøker (vitenskapelige)

1. Martinsen, Kåre Dahl. *Økonomisk krigføring*. Cappelen Damm Akademisk.
2. Melien, Tor Jørgen og Geirr Haarr. *The sinking of the Blücher. The battle of Drøbak Narrows April 1940*. Greenhill Books.

Artikler (vitenskapelige)

1. Berge, Jonas Vidhammer og Liselotte Odgaard. "NATO in the Global Commons: Defending Outer Space Against Threats from China". *International Journal*, 78(4), s. 634–642.
2. Bjur, Ingeborg Nortvedt og Johannes Gullestad Rø. "Norges allierte tålmodighet: USA-relasjonen i norsk sikkerhetspolitikk under utenriksminister Ine Eriksen Søreide 2017–2021". *Internasjonal politikk*, 81(1), s. 77–90. <https://doi.org/10.23865/intpol.v81.4151>
3. Bækken, Håvard. "Merging the Great Patriotic War and Russian warfare in Ukraine. A case-study of Russian military patriotic clubs in 2022". *Political Research Exchange* 5(1). <https://doi.org/10.1080/2474736X.2023.2265135>
4. Hiim, Henrik, M. Taylor Fravel og Magnus Langset Trøan. "The Dynamics of an Entangled Security Dilemma: China's Changing Nuclear Posture". *International Security*, 47(4), s. 147–187. https://doi.org/10.1162/isec_a_00457
5. Hiim, Henrik, M. Taylor Fravel og Magnus Langset Trøan. "China's Misunderstood Nuclear Expansion", *Foreign Affairs*, 10. november.
6. Markussen, Håvard. "Covid-19 contact-tracing apps and the public/private co-production of security". *Security Dialogue*, 54(5), s. 436–454.
7. Markussen, Håvard. "Inscribing security: The case of Zelensky's selfies". *Review of International Studies*, s. 1–19.
8. Notaker, Hallvard. "Nasjonal sikkerhet eller økonomisk effektivitet? Norges evne til å avdekke hybride trusler i samtidshistorisk perspektiv". *Internasjonal Politikk*, 81(1), s. 115–141. <https://doi.org/10.23865/intpol.v81.5157>
9. Odgaard, Liselotte og K. C. Lavelle. "The Arctic Council, the International Maritime Organization, and the Polar Code". *Environment and Security*, 1(3–4), s. 103–120. <https://doi.org/10.1177/27538796231174825>

10. Odgaard, Liselotte. "Chinese perspectives on alliance and alignment: Entrapment concerns in China's foreign relations". *Asian Affairs*, 54(3), s. 432–452.
11. Odgaard, Liselotte. "Home versus abroad: China's differing sovereignty concepts in the South China Sea and the Arctic". *Cambridge Review of International Affairs*, 37(1), s. 60–78. (Gitt ut i 2024 i papirutgave, online i 2023.)
12. Tunsjø, Øystein og Ian Bowers. "The Implications of Contemporary US-China Hypercompetition". *The Washington Quarterly*, 46(4), s. 83–102. The Implications of Contemporary US-China "Hypercompetition" (bpb-us-e1.wpmucdn.com)
13. Yttereng, Vilde Opdan. "A Scandinavian Veteran Policy? A Comparative Study of Norwegian, Swedish and Danish Veteran Policies Since 2000". *Scandinavian Journal of Military Studies*, 6(1), s. 135–150.

Bokkapitler (vitenskapelige)

1. Bjur, Ingeborg Nortvedt, Paal Sigurd Hilde og Karen-Anna Eggen. "Security policy, Russia and the High North", i Andreas Østhagen (red.), *Norway's Arctic Policy: Geopolitics, Security and Identity in the High North*, s. 38–54. Edward Elgar Publishing.
2. Odgaard, Liselotte. "A kingdom divided against itself. Defending NATO's Northern Flank: Power Projection and Military Operations", i Strauss, L., Wegge, N. (red.), *Defending NATO's Northern Flank: Power Projection and Military Operations*. Routledge, Abingdon.
3. Odgaard, Liselotte. "China Views NATO: Beijing's Concerns About Transatlantic Cooperation in the Indo-Pacific", i James Goldgeier og Joshua R. Itzkowitz Shifrinson (red.), *Evaluating NATO Enlargement*. Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-23364-7_9
4. Sørli, Sigurd. "Gulbrand Lunde: Norway's Little Goebbels", i Julien Reitzenstein og Darren O'Byrne (red.), *Handbook Ideologies in National Socialism Online*. De Gruyter, Oldenbourg.
5. Sørli, Sigurd. "Rolf Jørgen Fuglesang: The Practical Organiser of National Socialism in Norway", i Julien Reitzenstein og Darren O'Byrne (red.), *Handbook Ideologies in National Socialism Online*. De Gruyter, Oldenbourg.
6. Tunsjø, Øystein. "Combining polarity and geopolitics: The explanatory power of geostructural realism", i Nina Græger, Bertel Heurlin, Ole Wæver og Anders Wivel (red.), *Polarity in International Relations: Past, Present and Future*, s. 81–101. Palgrave Macmillan.

Artikler og bokkapitler (populærvitenskapelige)

1. Bekkevold, Jo Inge. "No, the World Is Not Multipolar". *Foreign Policy*, 22. september. Stop Saying the World Is Multipolar (foreignpolicy.com).
2. Bekkevold, Jo Inge. "NATO Reborn". *Foreign Policy*, 11. september. NATO Is the World's Most Powerful Alliance Right Now (foreignpolicy.com).
3. Bekkevold, Jo Inge. "Cold War II Is All About Geopolitics". *Foreign Policy*, 3. juni. 'Cold Peace' Book Review: Cold War II Is All About Geopolitics (foreignpolicy.com).
4. Bekkevold, Jo Inge og Paal Sigurd Hilde. "Europe's Northern Flank Is More Stable Than You Think". *Foreign Policy*, 28. juli. <https://foreignpolicy.com/2023/07/28/arctic-nato-russia-china-finland-sweden-norway-northern-europe-defense-security-geopolitics-energy/>
5. Bekkevold, Jo Inge og Morten Skumsrud Andersen. "Hva er geopolitikk?" *Hvor hender det?* nr. 3/2023, NUPI Skole: "Hva er geopolitikk?"
6. Bekkevold, Jo Inge. "China's 'Peace Plan' for Ukraine Isn't About Peace". *Foreign Policy*, 4. april. China's 'Peace Plan' for Ukraine Has Ulterior Motives (foreignpolicy.com).
7. Bekkevold, Jo Inge. "Why China Is Not A Superpower". *Foreign Policy*, 2. mars. Why China Is Not a Superpower (foreignpolicy.com).

8. Bjur, Ingeborg Nortvedt. "Enduring Principles, Changing Practices? Norway's Reassurance Policy towards Russia in the Face of NATO's Nordic Enlargement". *H-Diplo* | Robert Jervis International Security Studies Forum Policy Roundtable II-4, 7. juli. <https://issforum.org/to/jpril-4>
9. Eggen, Karen-Anna. "Hotet från Ryssland". Bokanmeldelse. *Nordisk Østforum*, nr. 37/2023.
10. Hiim, Henrik og Ian Bowers. "South Korea Should Not Put All Its Deterrence Eggs in One Basket". *The Diplomat*, 12. april.
11. Hilde, Paal Sigurd. "The Northern Sea Route – business, security and implications for South Korea". *KIMS Periscope*, no. 303. (engelsk og koreansk versjon). <https://en.kims.or.kr/issubrief/kims-periscope/peri303/>.
12. Hilde, Paal Sigurd. "I Oslo, på vei mot Vilnius". Den norske atlantehavskomité (DNAK), *Ukens analyse*, 2. juni. <https://www.atlantehavskomiteen.no/ukens-analyse/i-oslo-pa-vei-mot-vilnius>
13. Lilleaas, Cecilie. "Kim tester fordi han kan og tror han må". *NTA Magasinet*, 1. august.
14. Martinsen, Kåre Dahl. "Den økonomiske krigen mellom Kina og Vesten". *Agenda magasin*. <https://agendamagasin.no/debatt/okonomisk-krigen-kina-vesten/>
15. Martinsen, Kåre Dahl. "Freia og norsk sanksjonspolitikk – et lite stykke Norge". *Dagens perspektiv*.
16. Martinsen, Kåre Dahl. "Hva er økonomisk krigføring". *Fagsnakk fra Cappelen Damm*, 1. mars.
17. Martinsen, Kåre Dahl. "Sanksjonene virker". *Agenda magasin*, 30. juni. <https://agendamagasin.no/debatt/sanksjonene-mot-russland-virker/>
18. Sørli, Sigurd, Rolf Hobson, Sven G. Holtsmark og Tom Kristiansen. "Odd-Bjørn Fure – og historien som redskap til sivilisatorisk foredling". *Minerva*, 3. april 2023.
19. Zysk, Katarzyna. "High Hopes Amid Hard Realities. Defense AI in Russia". *DAIO Study 23/10* (Hamburg: Defense AI Observatory), februar.

Kronikker/korte artikler (<2.000 ord)

1. Bekkevold, Jo Inge. "Ukraina er vår tids Korea". *Forsvarets Forum*, 29. mars.
2. Berge, Jonas Vidhammer. "Elon Musk har vært viktig for Ukrainas suksess. Men hjelpen kommer med en kostnad". *Aftenposten*, 19. september.
3. Berge, Jonas Vidhammer. "Kinas egen avhengighet av rommet kan dempe faren for full krig". *Aftenposten*, 7. mai.
4. Berrefjord, Vivi Ringnes. "Spør din ordfører fra vuggen til graven. Så kan vi se om hen er verdt din stemme". *Digi*, 10. september.
5. Berrefjord, Vivi Ringnes. "Demokratisk kunstig intelligens krever sikre byggeklosser". *Forsvarets Forum*, 10. september.
6. Bjerga, Kjell Inge og Michael Goodman. "Terrorbekjempelse i Norge – nå må det tas tak". *Dagens Næringsliv*, 29. juni.
7. Bjur, Ingeborg Nortvedt. "Vi bør ikke oppgi ideen om beroligelse av Russland". *Morgenbladet*, 30. juni.
8. Bækken Håvard. "Russiske krigsminnemarkeringer handler om dagens krigføring i Ukraina og hvordan den vil bli husket i framtiden". *Nordnorskdebatt.no*, 10. november.
9. Eggen, Karen-Anna. "Om hensynet til Putins evigskiftende og usynlige røde streker". *Kronikk. Trønderdebatt*, 28. januar.
10. Eggen, Karen-Anna. "Eskalerer Vesten krigen ved å sende våpen til Ukraina?" *Forsvarets forum*, 30. januar.
11. Eggen, Karen-Anna. "Ukraina-krigen: Russlands fremtid formes og avgjøres nå på slagmarken i Ukraina". *TV2Nyheter.no*, 24. april.
12. Eggen, Karen-Anna og Tor Bukkvoll. "Motoffensiven er viktig, men ikke nødvendigvis avgjørende". *Dagens Næringsliv*, 5. juni.

13. Eggen, Karen-Anna. "Har vi mistet av syne konsekvensene av et Ukrainsk tap?" *Adresseavisen*, 8. desember.
14. Grostad, Kristin Lerfald. "Bak Japans støtte til Ukraina ligger et håp om å få samme støtte tilbake". *aftenposten.no*, 28. mars.
15. Hiim, Henrik og Halvor Kippe. "Atomfloke mellom Kina og USA". *Dagens Næringsliv*, 23. november.
16. Hiim, Henrik og Halvor Kippe. "Taktiske atomvåpen er ikke 'små'". *VG*, 28. oktober.
17. Hilde, Paal Sigurd. "Løsningen for Forsvaret ligger ikke bare i budsjettene". *Aftenposten*, 3. juli.
18. Hilde, Paal Sigurd. "Skjønnmaler situasjonen". *Aftenposten*, 11. juli.
19. Hilde, Paal Sigurd. "Tar vel hard i, men har noen poenger". *Pro Patria*, nr. 1.
20. Håkenstad, Magnus. "Venstres hamskifte er intet mysterium". *Forsvarets forum*, 21. februar.
21. Håkenstad, Magnus. "Liberalerne og artilleriet". *Forsvarets forum*, 24. februar.
22. Håkenstad, Magnus. "Fakta om Finland". *Trønderdebatt*, 4. april.
23. Håkenstad, Magnus og Kjetil Skogrand. "Forsvaret fra sprint til maraton". *VG*, 22. april.
24. Håkenstad, Magnus. "Norsk krigsfilm er mye bedre enn sitt rykte". *Morgenbladet*, 5. mai.
25. Håkenstad, Magnus. "Ingen vei utenom økte forsvarsbudsjetter". *Aftenposten*, 6. juli.
26. Haaland, Torunn Laugen og Sven Holtmark, "'Fredsforsandler' nå – storkrig i Europa i morgen". *VG*, 25. februar.
27. Martinsen, Kåre Dahl. "Mondelez og norsk navlebeskuelse". *Dagens næringsliv*, 13. juni.
28. Martinsen, Kåre Dahl og Christiane Jordheim. "Med handel som våpen". *Dag og Tid*, 6. januar.
29. Martinsen, Kåre Dahl og Anders Park Framstad. "Ellevill importboom fra Kina". *Kapital*, 30. mars.
30. Martinsen, Kåre Dahl og Gunnar Johnsen. "Vi har vært totalt naive overfor Kina". *Aftenposten*. 30. januar.
31. Notaker, Hallvard. "Nasjonal sikkerhet vil trumfe fritt marked oftere". *Dagens Næringsliv*, 8. februar. <https://www.dn.no/innlegg/sikkerhetspolitikk/sikkerhet/naringsliv/nasjonal-sikkerhet-vil-trumfe-fritt-marked-oftere/2-1-1398789>
32. Opdahl, Ingerid M. og Tobias Sæther. "Slik endrer krigen Ukrainas samfunn og økonomi". *Aftenposten Innsikt*, 1. juli.
33. Romarheim, Anders m.fl. "Finland er forberedt – det er ikke vi". *Nordnorsk debatt – Nordlys*, 26. februar.
34. Romarheim, Anders. "Ukrainas uvenner i USA". *Dagens næringsliv*, 3. oktober.
35. Romarheim, Anders. "Nasjonal sikkerhet og strategi". *Stratagem*, 28. mai.
36. Romarheim, Anders. "Forsvarets sjefskurs: en brukers veiledning". *Stratagem*, 21. august.
37. Romarheim, Anders. "Kringvern om messa". *Stratagem*, 5. november.
38. Romarheim, Anders. "Luftforsvarssjef på avveier". *Dagens Næringsliv*, 20. juni.
39. Romarheim, Anders. "Hvorfor er USA og Israel nærmest uadskillelige?" *Aftenposten*, 14. november.
40. Tunsjø, Øystein. "Regjeringen må unngå Equinors skylapper". *Dagens Næringsliv*, 27. september.
41. Tunsjø, Øystein. "Oljefondet halveres – hvem bryr seg?" *Dagens Næringsliv*, 4. september.
42. Tunsjø, Øystein. "Mer forsvar – mindre aksjer". *VG*, 12. desember.
43. Zysk, Katarzyna. "Guerre en Ukraine: La Russie Mise à Nu". *Alternatives Économiques*, nr. 126, januar, s. 44–46.
44. Zysk, Katarzyna og Rebecca Pincus. "Getting Sporty in Russia's Arctic". *War on the Rocks*, 24. oktober.

1. Allers, Robin. "Tysk sikkerhetspolitikk". Innledning og diskusjon, Utenriksdepartementet, Oslo, 30. januar.
2. Allers, Robin. "EU-Norway relations in the area of security and defence". Panelsamtale, EU symposium, Oslo, 30. mars.
3. Allers, Robin. "Tyskland, Norge og Europas sikkerhet". Foredrag, Europabevegelsen Romerike, Lillestrøm, 9. mai.
4. Allers, Robin. "Tyskland. Norges viktigste allierte?". Foredrag, Berlinseminaret, Oslo, 15. mai.
5. Allers, Robin. "Die Lage an der Nordflanke". Foredrag/keynote, 9. Maritimes Kolloquium Wilhelmshaven, 23. mai.
6. Allers, Robin. "Aktuelle Herausforderungen für die norwegische-deutsche Zusammenarbeit in der Arktis". Ordstyrer, 3. Digitales Norwegisch-Deutsches Forum, 6. juni.
7. Allers, Robin. "Holding the World Together – How to Guard Pipelines, Cables and Transmission Routes?". Panelsamtale, Kiel Security Conference, 17. juni.
8. Allers, Robin. "Opprustning uten opptrapping?" Panelsamtale på IFS-konferansen 2023, Oslo, 18. september.
9. Allers, Robin og Paal Sigurd Hilde. "Shifting interests: Norway and intra-alliance cooperation in NATO". Foredrag, NESSI Fall Conference, Bundeswehr University Hamburg, 20. september.
10. Allers, Robin. "German-Norwegian/North European defence cooperation – closer allies and partners". Foredrag, Bertel O. Steen Security Conference, Oslo, 22. november.
11. Allers, Robin. "NATO og EU i en europeisk sikkerhetsarkitektur i endring". Foredrag, styret i Osloregionens Europakontor, Oslo, 23. november.
12. Allers, Robin. "Aktuelle sikkerhets- og beredskapsutfordringer i en europeisk/transatlantisk kontekst". Fornybar Norge/Nettkonferansen, Ålesund, 5. desember.
13. Berge, Jonas Vidhammer. Paneldeltaker med presentasjon, SIPRI Workshop on WMD Understandings, Governance and Technology, Stockholm, 20.–21. juni.
14. Berge, Jonas Vidhammer. Artikkelpresentasjon, Security in Asia Conference, Fairbank Center, Boston, 14.–15. april.
15. Berge, Jonas Vidhammer. Artikkelpresentasjon, Oslo Nuclear Project Graduate Conference, Oslo, 27. mars.
16. Berge, Jonas Vidhammer. Paneldeltaker, NOSA-ESPI Space Policy Symposium, Oslo, 31. januar.
17. Berge, Jonas Vidhammer og Liselotte Odgaard. Artikkelpresentasjon, Bridging Allies Expert Seminars, Brussel, 25.–26. januar.
18. Berge, Jonas Vidhammer. Paneldeltaker med presentasjon, Transatlantic Cooperation on Space Technology and Policy in the Arctic, Washington DC, 14.–16. november.
19. Berrefjord, Vivi Ringnes. "Kommersiell sporing er nasjonal sikkerhet". Foredrag, Sikkerhetsfestivalen, Lillehammer, 28.–30. august.
20. Berrefjord, Vivi Ringnes. "Kommersiell etterretning: et tveegget sverd". Foredrag, InsideTelecom, Oslo, 22. november.
21. Bjur, Ingeborg Nortvedt. "Avskrekking og beroligelse i norsk sikkerhetspolitikk". Foredrag og panelsamtale, Internasjonalt seminar: Norge mellom stormaktene: dialog eller konfrontasjon? Tromsø, 21. september.
22. Bjur, Ingeborg Nortvedt. "Opprustning uten opptrapping?" Panelsamtale, IFS-konferansen 2023, 18. september.
23. Bjur, Ingeborg Nortvedt. "Hva har vi snakket om når vi har snakket om 'beroligelse' av Sovjetunionen/Russland?" Panelinnlegg, Norske historiedager 2023, 8. september.
24. Bækken, Håvard. "Noen betraktninger om russisk krigspropaganda". Innlegg, *Propaganda i Krig*, Oslo, 7. mars.

25. Bækken, Håvard. "Forging Frontline Russians: Militarized Patriotism and Identity Policy in Occupied Ukraine 2014-2021". Paper, *2023 BASEES Conference*, Glasgow, 31. mars.
26. Bækken, Håvard. "Introduksjon til russisk utenrikspolitikk". Gjeste forelesning, ONH, 17. april.
27. Bækken, Håvard. Innlegg på *Slik får Putin russere til å støtte krigen*, Bodø, 26. april.
28. Bækken, Håvard. "Forging Frontline Russians: Militarized Patriotism and Identity Policy in Occupied Ukraine 2014–2021". Paper, forskerseminaret *Propagating new identities in occupied Ukraine: From the Donbas to Kherson*, Oslo, 9. oktober.
29. Bækken, Håvard. "Research Sources under Crossfire". Innlegg, internasjonal workshop: *Knowledge Production from the Outside – Assessing Sources, Methods, Security, Ethics*, Oslo, 2. november.
30. Dramstad, Anders. "Kontinuitet i forandringens tid: utviklingen innen alliert øvings- og treningsvirksomhet i Nord-Norge i et langtidsperspektiv". Panelinnlegg, *Norske historiedager 2023*, Sogndal, 8. september.
31. Dramstad, Anders. "Banak flystasjon og Norges selvpålagte restriksjoner i sikkerhets- og forsvarspolitikken: frontlinjestatens vanskelige balansegang i nord". Foredrag, HIFO Tromsøs reiseseminar til Finnmark, 15. februar.
32. Eggen, Karen-Anna. Paneldeltaker, live-podkast med *Det Store Bildet* og NHO, 9. januar.
33. Eggen, Karen-Anna. Foredrag. "Russland som aktør og konsekvenser for Norge". Rederiforbundet, 11. januar.
34. Eggen, Karen-Anna. Foredrag. "Russlands krig i Ukraina og konsekvenser for Norge". BÅHR, 12. januar.
35. Eggen, Karen-Anna. Paneldeltaker med utenriksminister Anniken Huitfeldt og Sverre Diesen. *Krigen i Ukraina*, Civita, 23. februar.
36. Eggen, Karen-Anna. Intervju med Forsvarssjefen på YATAs sikkerhetskonferanse *NorSec*, 18. mars.
37. Eggen, Karen-Anna. Paneldeltaker, "Krig i Europa" på *Norsk utenrikspolitisk konferanse 2023: Respons – norsk utenrikspolitikk for en ny tid*, 21. mars.
38. Eggen, Karen-Anna. Foredrag i rekke med forsvarssjef Kristoffersen og forsvarsminister Gram. "Russland som aktør og konsekvenser for Norge". *Steinkjerfestivalen*, 23. juni.
39. Eggen, Karen-Anna. "Russland som aktør". Foredrag for Nasjonal sikkerhetsmyndighet, 14. september.
40. Eggen, Karen-Anna. "Russian information confrontation strategy". Innlegg, *Building Resilience: The Russia-Ukraine War and Security Challenges for Ukraine and Europe*, 31. oktober.
41. Ekhaugen, Lene. "What we expect: The evolving demands and expectations of Norwegian soldiers, veterans and families before, during and after deployment to international operations". Innlegg, *NATO in the Nordics* i regi av SJMS/CSMS, 31. august.
42. Ekhaugen, Lene. "What we expect: Norwegian soldiers, veterans, and their families' evolving demands and expectations of support and care before, during and after deployment to international operations". Innlegg, *Inter-University Seminar on Armed Forces and Society*, Reston, Virginia, 13.–15. oktober.
43. Grostad, Kristin Lurfald. Paneldeltaker, seminar med Ricard Samuels: *Changing paces of Japanese security policy*. Litteraturhuset, 5. oktober.
44. Hiim, Henrik Stålhane. Paneldeltaker, *SIPRI Workshop on WMD Understandings, Governance and Technology*, Stockholm, 20.–21. juni.
45. Hiim, Henrik Stålhane. Paneldeltaker. *Sikkerhetskonferansen 2023*, Nasjonal Sikkerhetsmyndighet, Oslo, 22.–23. mars.
46. Hiim, Henrik Stålhane. Paneldeltaker, *Workshop on Domestic Perspectives on Disarmament & Deterrence*, CSIS-PISM, Warszawa, 17. oktober.

47. Hiim, Henrik Stålhane. Paneldeltaker, lansering av nytt senter for geopolitikk, Oslo, 26. oktober.
48. Hiim, Henrik Stålhane. Paneldeltaker, *IFS-konferansen 2023*, Oslo, 18. september.
49. Hilde, Paal Sigurd. "The High North: security and international relations in the Arctic". Foredrag, US DoS Foreign Service Institute, 24. februar.
50. Hilde, Paal Sigurd. "Governance, order and security in a changing Arctic". Paneldeltaker, *Arctic Circle Japan Forum*, Tokyo, 5. mars.
51. Hilde, Paal Sigurd. "The Arctic: What role for NATO". Foredrag, *ISAR 7*, Tokyo, 6. mars.
52. Hilde, Paal Sigurd. "The War in Ukraine, European and Arctic security, and implications for Japan – a panel discussion", *ArCS II 7th International Relations Seminar*, Sapporo, 15. mars.
53. Hilde, Paal Sigurd. "Total defence – a model for Belgium?" *RHID Colloquium*, Brussels, 19. april.
54. Hilde, Paal Sigurd. "Introduksjon". Foredrag, *Hva får man for en billion?* 12. oktober.
55. Hilde, Paal Sigurd. "What did Norway learn, if anything?" Foredrag, *International Experts Meeting*, NIMH/NIOD Afghanistan Programme, Amsterdam, 9. desember.
56. Håkenstad, Magnus. Foredrag for Statens Vegvesens beredskapsklynge, Oslo, 15. februar.
57. Håkenstad, Magnus. "Jernbanen i krise og krig". Foredrag, *Multiconsults baneseminar*, Oslo, 22. mars.
58. Håkenstad, Magnus. "Politi og forsvar før og nå". Foredrag på ledersamling i Nordland Politidistrikt, 19. april.
59. Håkenstad, Magnus. "Jernbanen i krise og krig". Foredrag for Tekna Jernbane, Oslo, 12. juni.
60. Håkenstad, Magnus. "Jernbanen i krise og krig". Foredrag for Bane Nors traineeprogram, Oslo, 23. juni.
61. Håkenstad, Magnus. "Totalforsvaret". Foredrag, *Samfunnsmedisinernes konferanse*, Oslo, 31. august.
62. Håkenstad, Magnus. "Forsvarets omstilling etter den kalde krigen". Foredrag, *Forsvarssektorens miljøvernkonferanse*, Oslo, 6. september.
63. Håkenstad, Magnus. Innlegg og paneldeltagelse, *IFS-konferansen 2023*, Oslo, 18. september.
64. Håkenstad, Magnus. "Totalforsvaret". Innlegg på *Folkerettskonferansen*, Oslo, 20. september.
65. Haaland, Torunn Laugen. "Military innovation and resistance towards change. Well – what's the emergency?" Paperpresentasjon, *Understanding of Military Culture to Support Organizational Change: Systems Approaches, Critical Analyses, and Innovative Research Methods*, Stockholm, 10.–12. mai.
66. Haaland, Torunn Laugen. "Military culture and resistance towards change". Paperpresentasjon, *NATO in the Nordics* i regi av SJMS/CSMS, Stockholm, 31. august.
67. Haaland, Torunn Laugen. "Professionalized military heroism?" Paperpresentasjon *Inter-University Seminar on Armed Forces and Society*, Reston, Virginia, 13.–15. oktober.
68. Haaland, Torunn Laugen. "Norden mot et tettere militært samarbeid". Innlegg, *Margretedagene*, Akershus festning, 28. september.
69. Haaland, Torunn Laugen. "Being a 'trust-worthy' researcher: balancing measured criticism against future access to classified sources". Innlegg, *European International Studies Association*, Potsdam, Tyskland.
70. Haaland, Torunn Laugen. "Forsvarskommisjoner". Innlegg, *IFS-konferansen*, Oslo, 18. september.
71. Haaland, Torunn Laugen. "Muntlig historie i vestlig militær tradisjon". Innlegg, *Memoarkonferansen*, Bergen, 3. februar.
72. Oma, Ida Maria. Innlegg, bokbad med Sverre Diesen, Polyteknisk forening, 14. desember.
73. Opdahl, Ingerid M. Panelopponent, *Authoritarian states in human rights institutions: Russia and the Council of Europe*, Universitetet i Oslo, 13. mars.
74. Opdahl, Ingerid M. "Russian energy power in Europe. Positioning, preparing?". Innlegg, *2023 BASEES Conference*, Glasgow, 31. mars.
75. Opdahl, Ingerid M. "Cracks and margins. Politics under closed authoritarianism". Innlegg, *Aleksanteri Conference 2023: Decolonizing space in the Global East*, 27. oktober.

76. Opdahl, Ingerid M. Ordstyrer for panel, *A total war? Armed forces and civil resistance in Ukraine*, FHS/NDUU, 31. oktober.
77. Martinsen, Kåre Dahl. "Handelskrig og Norge". Foredrag, Høgskolen i Østfold, 11. april.
78. Martinsen, Kåre Dahl. "Hva er handelskrig". Foredrag, Valle Hovin vgs., 14. mars.
79. Martinsen, Kåre Dahl. "Hva er økonomisk krigføring?" Foredrag, Universitetet i Stavanger, 28. april.
80. Martinsen, Kåre Dahl. "Hva er økonomisk krigføring?" Foredrag, Nærings- og fiskeridepartementet, 19. april.
81. Martinsen, Kåre Dahl. "Hvor står Norge i den økonomiske krigføringen?" Foredrag, Utenriksdepartementet, 3. mai.
82. Martinsen, Kåre Dahl. "Hvordan henger sikkerhet og økonomi sammen?" Foredrag, *Responskonferansen*, 21. mars.
83. Martinsen, Kåre Dahl. "Nye utviklingstrekk i økonomisk krigføring". Foredrag, Nasjonal sikkerhetsmyndighet, 23. april.
84. Martinsen, Kåre Dahl. "Sanksjoner – katastrofe eller suksess". Foredrag, Sosialistisk forum Trøndelag, 6. september.
85. Martinsen, Kåre Dahl. "Screening som handelspolitisk redskap". Foredrag, Næringsdepartementet, 12. april.
86. Martinsen, Kåre Dahl. "What are the effects of increasing awareness in Europe of the security implications of economic openness, energy dependence, and technology?" Foredrag, Equinor – NUPI Political and Security Risk Forum, 19. januar.
87. Martinsen, Kåre Dahl. "Økonomisk krigføring og norsk næringsliv". Foredrag, Aker Security, 23. november.
88. Martinsen, Kåre Dahl. "Økonomisk krigføring". Foredrag, DNAK, Trondheim. 17. november.
89. Martinsen, Kåre Dahl. "Økonomisk krigføring". Foredrag, DNAK, Oslo, 7. mars.
90. Martinsen, Kåre Dahl. "Økonomisk krigføring". Foredrag, DNAK, Alta, 30. oktober.
91. Martinsen, Kåre Dahl. "Økonomisk krigføring – en innføring". Foredrag, DNAK, Fredrikstad, 9. oktober.
92. Martinsen, Kåre Dahl. "Økonomisk krigføring: definisjon og eksempler". Foredrag, DNAK, Bergen, 17. april.
93. Martinsen, Kåre Dahl. "Økonomisk krigføring og norske dilemma". Foredrag, Oslo nye høyskole, 18. april.
94. Martinsen, Kåre Dahl. "Økonomisk krigføring og frakopling". Foredrag, Finansdepartementet, 24. april.
95. Martinsen, Kåre Dahl. "Økonomisk krigføring og Norge". Foredrag, NHO, 25. september.
96. Martinsen, Kåre Dahl. "Økonomisk krigføring". Foredrag, Forsvarsdepartementet, 28. november.
97. Martinsen, Kåre Dahl. "Økonomisk krigføring". Foredrag, DNAK, Bodø, 2. oktober.
98. Martinsen, Kåre Dahl. "Økonomisk krigføring". Foredrag, DNAK, Oslo, 2. november.
99. Martinsen, Kåre Dahl. "Økonomisk krigføring og næringslivet". Foredrag, ECONA, 2. mai.
100. Martinsen, Kåre Dahl. "Økonomiske virkemidler: proteksjonisme, økonomisk krigføring eller forebyggende sikkerhet". Foredrag, *Sikkerhetskonferansen* (Nasjonal sikkerhetsmyndighet), Oslo, 22. mars.
101. Melien, Tor Jørgen. Boklansering: Geir Haarr og Tor Jørgen Melien, "The Sinking of the Blücher: The Battle of Drøbak Narrows April 1940". Litteraturhuset, 27. april.
102. Notaker, Hallvard. "Hybrid krigføring – hva er det, og hva er NAVs rolle?" Foredrag, strategisamling i NAV, 31. januar.
103. Notaker, Hallvard. "Sammensatte virkemidler, hva har vi å frykte?" Paneldeltakelse, *Sikkerhetskonferansen* (Nasjonal sikkerhetsmyndighet), Oslo, 23. mars.
104. Notaker, Hallvard. "Deterrence and Reassurance in the High North". Innledning og panel, *Henry Bacon Seminar*, Norges ambassade og Ted Stevens Center for Arctic Security Studies, Washington D.C., 29. mars.

105. Notaker, Hallvard. "Demokratiet under angrep!" Sceneintervju, møte i serien *Demokratiets tilstand 2023* ved Det Norske Videnskaps-Akademi (DNVA) og UiO:Demokrati, DNVA, Oslo, 14. juni.
106. Notaker, Hallvard. "Ny kald krig? Begrepsbruk og anakronismer i en sikkerhetspolitisk krisetid". Sesjonsleder, *Norske historiedager 2023*, Sogndal, 8. september.
107. Notaker, Hallvard. "Norsk opprustning: Full fart forover i alle retninger?" Panelleder, *IFS-konferansen 2023*, Oslo, 18. september.
108. Notaker, Hallvard. "Situasjonsforståelse i møte med sammensatte trusler". Foredrag, *Politihøgskolens forskningskonferanse*, Bodø, 19. september.
109. Notaker, Hallvard. "USA i politisk vranglås". Foredrag, seksjonsseminar i Forsvarsdepartementet, 7. desember.
110. Romarheim, Anders. *Nasjonal sikkerhetsmyndighets sikkerhetsfaglige råd. Lanseringsseminar*. Akershus festning, 22. mai.
111. Romarheim, Anders. "Trusselbildet internasjonalt: konsekvenser for Norge". Foredrag, fagdag og 110-årsfeiring for Helse og omsorgsdepartementet, Akershus festning, 2. juni.
112. Romarheim, Anders. "USAs rolle i Europeisk sikkerhet". Foredrag, *Stasjonssjefsuken*, Utenriksdepartementet, 24. august.
113. Romarheim, Anders. "Norske Sikkerhetsforståelser". Foredrag, Universitetet i Bergen, 16. mars.
114. Romarheim, Anders. "Norsk og europeisk sikkerhet". Innledning, ledersamling i Avinor, Sjølyst, 7. september.
115. Sagild, Rebekka Åsnes. "Hvor går forholdet mellom Kina og Russland i harens år". Foredrag, *FAFOs frokostseminar*, 24. januar.
116. Sagild, Rebekka Åsnes. "Utenlands: Kina". Foredrag, Bergen litteraturhus, 8. mai.
117. Sagild, Rebekka Åsnes. "Assessing the impact of the Ukraine war on Sino-Russian relations: Insights from China's Russia watchers". Foredrag, Nordic Association for China Studies, 8. juni.
118. Sagild, Rebekka Åsnes. "Russlands strategiske interesser og Kinas rolle i Arktis i et endret klima", Foredrag, *Forsvarssektorens miljøvernseminar*, 7. september.
119. Sagild, Rebekka Åsnes. "Kinesisk politikk". Foredrag, VIRKE, 29. september.
120. Skeie, Johanne Jensen. "Kunstig intelligens og militæret". Foredrag, Sjefskurset 28, Akershus festning, 17. januar.
121. Skeie, Johanne Jensen. "Kunstig intelligens og militære implikasjoner". Foredrag, Heimevernets lederutviklingsprogram, Kringler gård, 2. juni.
122. Skeie, Johanne Jensen. "Artificial Intelligence and Military Implications". Foredrag, NATO Senior Course 142, Akershus Festning, 6. juni.
123. Skeie, Johanne Jensen. "Militær bruk av kunstig intelligens". Foredrag, Sjefskurset 29, Akershus festning, 29. august.
124. Skeie, Johanne Jensen. "Artificial intelligence and military implications" (norsk kortversjon av NATO-foredraget). Foredrag/fagprat, Utenriksdepartementet, Oslo, 3. november.
125. Tunsjø, Øystein. "Kina og Taiwan". Foredrag på Venstres Hus, 12. desember.
126. Tunsjø, Øystein. "Kina og nasjonal sikkerhet". Foredrag, Nasjonal sikkerhetsmyndighet, 5. desember.
127. Tunsjø, Øystein. "US-China rivalry and cyberspace". Foredrag, NTNU, 21. november.
128. Tunsjø, Øystein. "USA og Kina". Foredrag, Fremskrittspartiets stortingsgruppe, 16. november.
129. Tunsjø, Øystein. "USA-Kina forholdet". Foredrag, Sandnes vgs., 14. november.
130. Tunsjø, Øystein. "USA-Kina og stabilitet". Presentasjon, seminar med ACUS, Forsvarsdepartementet, 3. november.
131. Tunsjø, Øystein. "USA-Kina: Maktforskyvning og supermaktskonflikt". Foredrag, Sandvika Kulturhus, 26. oktober.
132. Tunsjø, Øystein. "USA og Kina". Foredrag, Utenriksdepartementet, 11. oktober.
133. Tunsjø, Øystein. "Mot krig i Taiwanstredet?" Foredrag, DNAK, Bodø, 2. oktober.

134. Tunsjø, Øystein. "Addressing the impacts from the rise of the PRC". Foredrag, *Framework Chiefs of Defense Meeting*, Oslo, 17. september.
135. Tunsjø, Øystein. "Combining polarity and geopolitics". Presentasjon, boklansering *Polarity in International Relations*, Københavns Universitet, 12.–13. september.
136. Tunsjø, Øystein. Seks til sju innlegg og paneldeltagelse, *Arendalsuka 2023*, 14.–18. august.
137. Tunsjø, Øystein. Foredrag, FHS høgskoleforening, 15. juni.
138. Tunsjø, Øystein. Foredrag, Telenor (om Forsvarskommisjonen), 13. juni.
139. Tunsjø, Øystein. "Den nye supermaktsrivaliseringen". Foredrag, Nydalen vgs., 9. juni.
140. Tunsjø, Øystein. "The New US–China Superpower Rivalry: From tight to loose bipolarity". Foredrag, Harvard University, 14. april.
141. Tunsjø, Øystein. "Europa i periferien". Foredrag, DNVA, 12. januar.
142. Tunsjø, Øystein. "USA og Kina". Foredrag, Arbeiderpartiets stortingsgruppe for utenriks og forsvar, 12. januar.
143. Tunsjø, Øystein. "USA-Kinarivalisering og shipping". Foredrag, Rederiforbundet, 11. januar.
144. Tunsjø, Øystein. "Kina og den globale maktforskyvningen". Foredrag, Brigadestaben, Setermoen, 10. januar.
145. Tunsjø, Øystein. "Addressing the impacts from the rise of the PRC". Foredrag, *Framework Chiefs of Defense Meeting*, Oslo, 17. september.
146. Tunsjø, Øystein. Bidrag til NOU 2023:14 (2023). *Forsvarskommisjonen av 2021 – Forsvar for fred og frihet*. Forsvarsdepartementet.
147. Yttereng, Vilde Opdan. "Constructing meaning of a lost war: A study of the public debates in Norway, Sweden and Denmark following the withdrawal from Afghanistan". Innlegg *NATO in the Nordics* i regi av SJMS/CSMS, 31. august.
148. Yttereng, Vilde Opdan. "En meningsløs krig? Meningskonstruksjon etter uttrekningen fra Afghanistan". Foredrag, *Mening, mestring og mortalitet etter krig*, i regi av IFS, 28. august.
149. Yttereng, Vilde Opdan. "Tap av krig – tap av mening? Meningsdannelse blant norske afghanistanveteraner etter Talibans maktovertakelse". Innlegg, workshop *Forskning om veteranerfaringer* i regi av IFS, 28. august.
150. Zysk, Katarzyna. "Russisk militærmakt. Status, ambisjoner, og begrensinger". Foredrag, ledelse og ansatte ved Forsvarets logistikkorganisasjon, Oslo, 14. februar.
151. Zysk, Katarzyna. "Strategic Risks Russia Purposefully Seeks to Impose upon the Allies in Peacetime, Crisis, and War". Foredrag, *Strategic Risk Reduction Conference*, Foreign, Commonwealth & Development Office & MFA of Netherlands, Wilton Park, 3. mars.
152. Zysk, Katarzyna. "Russia's Intent and Will to Use Nuclear Weapons against NATO during the War in Ukraine. Continuity or Change?" Paperpresentasjon, *Russia's Evolving Nuclear Strategy*, Center for New American Security, Russia Transatlantic Forum, 16. mars.
153. Zysk, Katarzyna. "The Arctic as a Geopolitical Playground: Impacts of Strategic Competition on Regional Stability". Foredrag, *Security and Preparedness in the Changing High North. Research perspectives*, Norwegian Scientific Academy for Polar Research og Kungl. Vetenskapsakademien, Oslo, 24. mars.
154. Zysk, Katarzyna. "Climate Change and Security – Impact for the Militaries". Foredrag, *Oxford Future of War Conference*, NATO and The Changing Character of War Centre Oxford, 13. april.
155. Zysk, Katarzyna. "Security Developments in the Arctic, Formal meeting". Testimonium, Komiteen for internasjonale forhold og forsvar, Det britiske parlamentet, London, 3. mai.
156. Zysk, Katarzyna. "Geopolitics of Climate Change: Scenarios and Pathways for Arctic 2050. The View from Moscow". Foredrag, konferansen til Harvard Arctic Initiative, Harvard Kennedy School, Boston, 9. mai.

157. Zysk, Katarzyna. "Signalling for Deterrence: Past, Present, Future". Deltakelse i diskusjon, *Transatlantic Deterrence Dialogue Initiative*, US Department of Energy/National Nuclear Security Administration, med NATO-representater, amerikanske og europeiske eksperter (1,5 spor-dialog), Brussel, 8. juni.
158. Zysk, Katarzyna. "Defence Innovation and Breakthrough Tech in Russia – implications of the war in Ukraine". Forelesning, Euro-SWAMOS sommerskole, Hertie School, Berlin, 14. juli.
159. Zysk, Katarzyna. "Re-calibrating the Russian Nuclear Threat to NATO". Foredrag, *NATO's new 'deterrence baseline' and the future of extended nuclear deterrence*, Wilton Park, 20. juli.
160. Zysk, Katarzyna. "Arms Control, Non-Proliferation and Deterrence in the wake of the war in Ukraine". Foredrag om *Norwegian Perspective on Disarmament and Deterrence*, Center for International and Security Studies og Polish Institute for International Affairs, Warszawa, 14. oktober.
161. Zysk, Katarzyna. "Arctic Security in the Time of War: Russian Aggressions and Implications". Foredrag, *Arctic Spirit Conference*, Finnish Institute of International Affairs, Rovaniemi, 14. november.
162. Zysk, Katarzyna. "Russia's Endgame: What Does Winning Look Like for the Kremlin?". Foredrag, US Special Operations Command & partner nations, online, 14. november.
163. Zysk, Katarzyna. "Future of Arms Control and Strategic Stability". Deltakelse, *Track 1.5 dialog*, Center for New American Security og The Polish Institute for International Affairs, Warszawa, 27.–28. november.
164. Zysk, Katarzyna. "Russian Military Capabilities and Strategies". Foredrag, NATOs politiske komité, NATOs hovedkvarter, Brussel, 4. desember.

Medieopptreden

1. Allers, Robin. "Norwegen und Russland – Eiszeit". Intervju, *Frankfurter Allgemeine Sonntagszeitung*, 1. januar.
2. Allers, Robin. "Ingen avgjørelse om stridsvogner". Intervju, *NRK Dagens nyheter*, 20. januar.
3. Allers, Robin. Gjest i podkast "Tyskerne", 31. januar.
4. Allers, Robin. "De inviterte til demonstrasjon mot krigen. Reaksjonene sier noe om hva folk faktisk mener om å sende våpen til Ukraina". Intervju, *Aftenposten*, 20. mars.
5. Allers, Robin. "Nato-allierte satser stort på å overvåke Putins skip og fly i norske nærrområder". Intervju, *Aftenposten*, 31. mars.
6. Allers, Robin. "Tyskerne lovet storsatsing på militæret. Hittil har ingen sett noe til pengene". Intervju, *Aftenposten*, 21. april.
7. Allers, Robin. "Norway: Russian spying prompts rethink of port access". Intervju, *DW News*, 27. mai.
8. Allers, Robin. "Venstre: NATO ikke nok, Norge trenger EU også". Intervju, *Aftenposten*, 27. mai.
9. Allers, Robin. "Forbundskansler Olaf Scholz – stø, sindig og litt grå". Intervju, *Dagens Perspektiv*, 9. august.
10. Allers, Robin. "Nordsee-Pipelines sind unersetzlich, aber verletzlich". Intervju, *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, 10. oktober.
11. Allers, Robin. "Nato-land Norwegen rüstet sich im Norden gegen Russland: 'Wir lassen uns nichts gefallen'". Intervju, *Merkur og Frankfurter Rundschau*, 7. november.
12. Allers, Robin. "Stanger i gjeldstak". Intervju, *Klassekampen*, 30. november.
13. Berrefjord, Vivi Ringnes. "Ekspertene kritiserer VGs TikTok-samarbeid". Intervju, *Aftenposten*, 7. april.

14. Berrefjord, Vivi Ringnes. "Kniver om teknologien". Intervju, *Klassekampen*, 12. august.
15. Bjur, Ingeborg Nortvedt. "NATOs utenriksministre møtes i Oslo". Intervju, *NRK Nyheter TV*, 1. juni.
16. Bækken, Håvard. "NRK svarer: Spør ekspertene våre om Russland og Ukraina". Ekspertpaneldeltaker, *nrk.no*, 24. februar.
17. Bækken, Håvard. "Putins 'barnehær' har over en million medlemmer". Intervju, *Nettavisen.no*, 20. mars.
18. Bækken, Håvard. "Sprer falske nyheter om Stoltenberg: – Viktig å selge inn Nato som hovedfiende". Intervju, *NRK.no*, 22. april.
19. Bækken, Håvard. "Slik får Putin russere til å støtte krigen". Programdeltaker, *NRK P2*, 5. april.
20. Bækken, Håvard. Intervju, *NRK Nyheter, NRK TV*, 27. juni.
21. Bækken, Håvard. "Seniorforsker Håvard Bækken: La oss for alvor ta innover oss at det russiske regimets stabilitet kan være i en nedadgående spiral". Featureintervju, *Alltinget*, 28. juni.
22. Bækken, Håvard. "Den svenske hockeystjernens Z-markering vekker ubehag: – Propagandaen er så drøy". Intervju, *NRK*, 6. september.
23. Bækken, Håvard. "Eitt år sidan Russland erklærte fire ukrainske område som russiske: Slik går det no". Intervju, *NRK.no*, 30. september.
24. Eggen, Karen-Anna. "Den russiske statsdumaen advarer om 'full katastrofe' – legger samtidig til rette for det". Kommentar, *ABC Nyheter*, 24. januar.
25. Eggen, Karen-Anna. "Ukraina: Tanks, artilleri og Putins regnestykker". Podkast, *E24*, 24. januar.
26. Eggen, Karen-Anna. "Russiske influencere: Er vi forberedt". Intervju, Minervas kvartalstidsskrift om russiske påvirkningskampanjer. *Russiske influencere*, nr. 3/2023.
27. Eggen, Karen-Anna. "Flere advarer: – Russland vil øke brutaliteten". Kommentar, *TV2 Nyheter*, 25. januar.
28. Eggen, Karen-Anna. "5000 migranter over Storskog: – Russland ville teste Norge". Featureintervju, *NRK*, 29. januar.
29. Eggen, Karen-Anna. Reportasje i forbindelse med innslag om flyktningestrømmen over Storskog, *NRK Dagsrevyen*, 29. januar.
30. Eggen, Karen-Anna. "Nordområdene: Et sikkerhetspolitisk spill mellom stormakter". Intervju, *Forsvaret.no*, 15. januar.
31. Eggen, Karen-Anna. "Nordområdene – storpolitikk på dørterskelen". Podkast, *Forsvaret*, 15. januar.
32. Eggen, Karen-Anna. *Dagsnytt 18*, 17. januar.
33. Eggen, Karen-Anna. *TV2 Nyheter*, 23. januar.
34. Eggen, Karen-Anna. *Dagsnytt 18*, 30. januar.
35. Eggen, Karen-Anna. "Forskere analyserer Putin sin røde linje knyttet til krigen i Ukraina". Intervju, *VG*, 3. februar.
36. Eggen, Karen-Anna. *TV2 Nyheter*, 13. februar.
37. Eggen, Karen-Anna. "Hva Putins krig har lært oss". Podkast, *Verdibørsen (NRK)*, 17. februar.
38. Eggen, Karen-Anna. "Søreide og Eggen om ett år med krig: Håpet ligger i samholdet". Podkast, *Skartveit*, 18. februar.
39. Eggen, Karen-Anna. "Reagerer på Putins tale: – Det er interessant". Intervju, *TV2 Nyheter*, 21. februar.
40. Eggen, Karen-Anna. "Ett år til med Putins krig?". Intervju, *NRK URIX*, 22. februar.
41. Eggen, Karen-Anna. TV-intervju i forbindelse med ettårsmarkeringen av fullskala-invasjonen i Ukraina, *VGTV*, 24. februar.

42. Eggen, Karen-Anna. TV-intervju i forbindelse med ettårsmarkeringen av fullskala-invasjonen i Ukraina. *NRK Nyheter*, 24. februar.
43. Eggen, Karen-Anna. TV-intervju i forbindelse med ettårsmarkeringen av fullskala-invasjonen i Ukraina. *TV2 Nyheter*, 24. februar.
44. Eggen, Karen-Anna. "Lekkede Kreml-dokumenter: – Russland bruker alle virkemidler". Featureintervju, *VG*, 29. april.
45. Eggen, Karen-Anna. "Stor russisk markering på Svalbard. En test for norske myndigheter, sier forsker". Intervju, *Aftenposten*, 10. mai.
46. Eggen, Karen-Anna. *Nyhetsmorgen*, 8. juni.
47. Eggen, Karen-Anna. *TV2 Nyheter*, 28. juni.
48. Eggen, Karen-Anna. "Kuppforsøk i Russland". Podkast, *Det Store Bildet*, 30. juni.
49. Eggen, Karen-Anna. "Slår atomkraftverk-alarm: – Verden må se hva de forbereder". Intervju, *Nettavisen*, 5. juli.
50. Eggen, Karen-Anna. "Anklagene hagler: – Det kan skje". Intervju, *Dagbladet*, 6. juli.
51. Eggen, Karen-Anna. "Ukraina-krigen: Veien videre". Podkast, *E24*, 9. august.
52. Eggen, Karen-Anna. *NRK Nyheter*, 20. oktober.
53. Eggen, Karen-Anna. "Finland struper grensen: Ekspert mener Russland kan ha ny plan". Intervju, *VG*, 23. november.
54. Eggen, Karen-Anna. "Finske grenser stengt: – Kynisk bruk av mennesker". Intervju, *NRK*, 24. november.
55. Eggen, Karen-Anna. Radiointervju, *NRK/Ekko*, 5. desember.
56. Eggen, Karen-Anna. "Ukrainske ledere splittet: – Ærlige generaler". Intervju, *VG*, 6. desember.
57. Eggen, Karen-Anna. "Skjebneuke for Ukraina, og ble Putin både overrasket og sint på torsdag? Gjest: Karen-Anna Eggen". Podkast, *Ukrainapodden*, 15. desember.
58. Hiim, Henrik Stålhane. "Krigen i Ukraina". *Dagbladet*, 22. mars.
59. Hiim, Henrik Stålhane. "Frykter skrekkhandel". *Dagbladet*, 22. mars.
60. Hiim, Henrik Stålhane. "Putin: Kinas fredsplan kan danne grunnlag for en løsning". *TV2 Nyheter*, 21. mars.
61. Hiim, Henrik Stålhane. "Skjebnebesøket". *VG*, 21. mars.
62. Hiim, Henrik Stålhane. "Dette kan landenes sterke bånd bety for Vesten". *TV2 Nyheter*, 21. mars.
63. Hiim, Henrik Stålhane. "Kina-ekspert overrasket: – Vil være spikeren i kista". *Nettavisen*, 28. februar.
64. Hiim, Henrik Stålhane. "Det kinesiske spelet". *Dag og tid*, 24. februar.
65. Hiim, Henrik Stålhane. "Verden går mot en todeling". *Aftenposten*, 23. februar.
66. Hiim, Henrik Stålhane. "Våpenstøtte: Mye å tape". *Dagbladet*, 4. mars.
67. Hiim, Henrik Stålhane. "Helgemorgen" (toppmøtet i Hiroshima), *NRK*, 20. mai
68. Hiim, Henrik Stålhane. "Kinas opprustning: – Utgjør en hodepine for det amerikanske forsvaret" *ABC Nyheter*, 28. mai.
69. Hiim, Henrik Stålhane. "Kina ber om forsikringer". *Klassekampen*, 24. juli.
70. Håkenstad, Magnus. "Pressekonferanse i dag: – Nærliggende å tenke seg en avklaring om stridsvogner". Intervju, *Forsvarets forum*, 3. februar.
71. Håkenstad, Magnus. "Regjeringen annonserte stridsvognkjøp, men nevnte ikke NATOs toprosentmål". Intervju, *Minerva*, 3. februar.
72. Håkenstad, Magnus. "Minervapodden". Podcast, *Minerva*, 17. februar.
73. Håkenstad, Magnus. "Forsvarskommisjonen er ved målstreken: Nå kommer innspillet om Forsvarets fremtid". *Forsvarets forum*, 2. mai.
74. Håkenstad, Magnus. "Dagens, forsvarskommisjonen". Radioinnslag, *NRK*, 3. mai.

75. Håkenstad, Magnus. "Forsvarskommisjonen". TV-innslag, *NRK Nyheter*, 3. mai.
76. Håkenstad, Magnus. "Forsvaret verkar ikkje". Intervju, *Dag og Tid*, 5. mai.
77. Håkenstad, Magnus. "Magnus Håkenstad om forsvar og beredskap i Noreg". Podcast, *Dag og Tid*, 12. mai.
78. Håkenstad, Magnus. "Forsvarets fremtid". TV-innslag, *NRK nyheter*, 7. juni.
79. Håkenstad, Magnus. "Podcast: Kan vi forsvare landet?" Podcast, *Agenda Magasin*, 15. juni.
80. Håkenstad, Magnus. "Forsvaret får kritikk for sløsing", TV-debatt, *NRK Dagsnytt 18*, 26. juni.
81. Martinsen, Kåre Dahl. "Håndterte Kimek-krisen dårlig". *NRK-Finnmark*, 2. november.
82. Martinsen, Kåre Dahl. "Kina minsker eksporten av sjeldne jordarter". *NRK Nyhetsmorgen*. 7. mai.
83. Martinsen, Kåre Dahl. "Fra handel til økonomisk krigføring". *NRK Ekko*, 19. januar.
84. Martinsen, Kåre Dahl. "Hva er økonomisk krigføring?" *Civita Podcast*, 7. mars.
85. Martinsen, Kåre Dahl. "Kåre Dahl Martinsen om økonomisk krigføring", *Dag og Tid Podcast*, 13. januar.
86. Opdahl, Ingerid M. Intervjuer om Putins regime og dets utvikling. *ABC Nyheter*, 1. og 10. januar.
87. Opdahl, Ingerid M. "Russland og Ukraina". Intervju i TV-nyhetssending, *NRK1*, 22. februar.
88. Opdahl, Ingerid M. Deltagelse i nettpat "Ekspertene svarer på lesernes spørsmål om Ukraina". *NRK.no*, 24. februar.
89. Opdahl, Ingerid M. "Krig og økonomi". Programdeltagelse, *Dagsnytt18, NRK1/NRK P2*, 24. februar.
90. Opdahl, Ingerid M. "Vesten skulle 'knuse' den russiske økonomien. Oljeprisene har reddet russerne". Intervju, *Aftenposten/E24*, 25. februar.
91. Opdahl, Ingerid M. "Storbanken 'sitter fast': – Enorme problemer". Intervju, *Dagbladet*, 28. februar.
92. Opdahl, Ingerid M. "Analytiker om Nord Stream-spekulasjon: – De har ikke kapasitet". Intervju, *TV2.no*, 9. mars.
93. Opdahl, Ingerid M. "Sanksjoner mot Russland". Intervju i *Nyhetsmorgen, NRK*, 22. mai.
94. Opdahl, Ingerid M. "Flåtebesøket: – Svært dårlig forhold mellom Norge og Russland". Intervju, *VG*, 24. mai.
95. Opdahl, Ingerid M. "Atomavtalen: – Regimet i Belarus sitter nå på Russlands nåde". Intervju, *VG*, 26. mai.
96. Opdahl, Ingerid M. "Prigozjins opprør mot forsvarsledelsen". Intervju i nyhetssending, *NRK*, 24. juni.
97. Opdahl, Ingerid M. "Hvem kan velte president Putin?". Intervju i *Nyhetsmorgen, NRK*, 27. juni.
98. Opdahl, Ingerid M. "Valutaekspert om rekordsvak rubel: – Tror ikke bunnen er nådd". Intervju, *VG*, 18. august.
99. Opdahl, Ingerid M. "Prigozjin antas å være død. Dette er de mulige konsekvensene, ifølge ekspertene". Intervju, *Aftenposten*, 24. august.
100. Romarheim, Anders. "Det store bildet". *Farvel 2023, Podcast*, 22. desember.
101. Romarheim, Anders. "Det store bildet", *Velkommen 2024, Podcast*, 22. desember.
102. Romarheim, Anders. "Pentagon-lekkasjen set USA i eit dårleg lys". *NRK.NO Urix*, 4. oktober.
103. Romarheim, Anders. "Forholdet Israel-USA". *NRK P2 – Dagsnytt 18*, 10. oktober.

104. Romarheim, Anders. "Svinner støtten til Ukraina?" *NRK P2 – Dagsnytt 18*, 11. desember.
105. Sagild, Rebekka Åsnes. "Kina opphever kravet om karantene ved ankomst". *TV2 Nyhetskanalen*, 8. januar.
106. Sagild, Rebekka Åsnes. "Xi Jinping på plass i Moskva". *VG-TV*, 20. mars.
107. Sagild, Rebekka Åsnes. "Vil støtte sin vennlige nabo Russland etter kuppforsøk". *ABC Nyheter*, 27. juni.
108. Sagild, Rebekka Åsnes. "Ny mystisk forsvinning". *Dagbladet*, 27. juli.
109. Tunsjø, Øystein. "Det store bildet". Podcast, 17. november.
110. Tunsjø, Øystein. "Toppmøtet med Biden og Xi". *TV2 Nyhetskanalen*, 16. november.
111. Tunsjø, Øystein. "Kineserne kommer". *NRK Urix*, 15. november.
112. Tunsjø, Øystein. "Møte mellom Biden og Xi". *TV2 Nyhetskanalen*, 12. november.
113. Tunsjø, Øystein. "Equinor kjøper rigger i Kina". *NRK Dagsnytt 18*, 22. september.
114. Tunsjø, Øystein. "Oljeinntekter til forsvaret". *NRK Dagsnytt 18*, 4. september.
115. Tunsjø, Øystein. "NATOs forhold til Kina". *NRK Dagsnytt 18*, 12. juli.
116. Tunsjø, Øystein og Anders Romarheim. "Kina på Cuba?" *NRK Dagsnytt 18*, 20. juni.
117. Tunsjø, Øystein. *TV2*, 3. mai.
118. Tunsjø, Øystein. "Det Store Bildet". Podcast, 14. april.
119. Tunsjø, Øystein. *TV 2 Nyhetskanalen*, 14. mars.
120. Tunsjø, Øystein. *NRK Dagsrevyen*, 1. februar.
121. Tunsjø, Øystein. "Vi er ikke forberedt på Kina". *Minerva*, 17. november.
122. Tunsjø, Øystein. "Ekspert ville ha veddet på Taiwan-krig". *VG*, 18. oktober.
123. Tunsjø, Øystein. "Professor: – Kan komme til å se kinesisk fiskeflåte i Arktis". *High North News*, 4. oktober.
124. Tunsjø, Øystein. "PST briefet Equinor om trusselbildet". *Dagens Næringsliv*, 26. september.
125. Tunsjø, Øystein. "Slakter Equinors Kina-kontrakter: – Helt motstrøms". *Dagens Næringsliv*, 23. september.
126. Tunsjø, Øystein. "Slik blir krigen om Taiwan". *Forsvarets Forum*, 19. september.
127. Tunsjø, Øystein. "Her kan tredje verdenskrig starte". *Forsvarets Forum*, 18. september.
128. Tunsjø, Øystein. "Har ikke noen fredsnøkkel". *Klassekampen*, 8. august.
129. Tunsjø, Øystein. "Geopolitisk sprengstoff i det grønne skiftet". *Energi og Klima*, 19. mai.
130. Tunsjø, Øystein. "Åtvarar mot ein EU-avtale". *Klassekampen*, 4. mai.
131. Tunsjø, Øystein. "Kina-ekspert: Vi bør ikke eksportere viktig teknologi til Kina". *Forsvarets Forum*, 3. mai.
132. Tunsjø, Øystein. "Kina-utsending truer 150.000 filippinske gjestearbeidere på Taiwan". *Aftenposten*, 20. april.
133. Tunsjø, Øystein. "Farger verden rød". *VG*, 26. mars.
134. Tunsjø, Øystein. "Slik vil Kina påvirke verden". *VG*, 23. mars.
135. Tunsjø, Øystein. "Stor spenning om våpenstøtte". *VG*, 20. mars.
136. Tunsjø, Øystein. "Xi er ved Putins side. Det kan være veldig dårlig nytt for Ukraina". *Aftenposten*, 20. mars.

137. Tunsjø, Øystein. "Professor Øystein mener den beste måten å sikre velferd på øvelse er å være skytter på stridsvogn". *Forsvarets Forum*, 15. mars.
138. Tunsjø, Øystein. "Etterretningsekspert om spionballongen". *VG*, 5. februar.
139. Tunsjø, Øystein. "Realismen under angrep". *Morgenbladet*, 20. januar.
140. Tunsjø, Øystein. "Ekspert spår mer spenning mellom de to stormaktene". *Bergens Tidende*, 16. januar.
141. Tunsjø, Øystein. "Ekspert spår mer spenning mellom Biden og Xi i år". *Nettavisen*, 9. januar.
142. Zysk, Katarzyna. "Ekspert: Vanskeligere og vanskeligere for de russiske myndighetene å skjule sannheten". Intervju, *ABC Nyheter*, 6. januar.
143. Zysk, Katarzyna. "Russland frykter et amerikansk overraskelsesangrep med presisjonsvåpen over Nordpolen". Intervju, *NRK*, 13. januar.
144. Zysk, Katarzyna. "Guerre en Ukraine: cette 'action stratégique décisive' que Poutine et son armée prépareraient pour 2023". Intervju, *Le Figaro*, 24. januar.
145. Zysk, Katarzyna. "Rosyjski Wagnerowiec – szpieg czy świadek zbrodni? Śledztwo norweskiej policji. Norwegia wspiera Ukrainę w wojnie oraz szwedzkich trudnościach z przystąpieniem do NATO". Podcast, *Radio TOK FM Swiatopdoglad*, 3. februar.
146. Zysk, Katarzyna. "Is anyone winning Putin's war in Ukraine – and how might it end?". Intervju, *Sydney Morning Herald*, 24. februar.
147. Zysk, Katarzyna. "Why military AI development is a necessity not a choice for Russia's military". Podcast, *This Means War*, med dr. Peter Roberts, 2. mars.
148. Zysk, Katarzyna. "'Nikt nie może mieć pewności, ale...'. Rosyjska gra bronią atomową". Intervju, *Radio TOK FM*, 27. mars.
149. Zysk, Katarzyna. "Sztuczna inteligencja w służbie bezpieczeństwa Rosji [analiza]", Podcast, *Radio TOK FM Swiatopdoglad*, 27. mars.
150. Zysk, Katarzyna. "Russia and China in the Arctic and High North". *RUSI Global Security Briefing Podcast* (episode 23), 6. april.
151. Zysk, Katarzyna. "How much of a threat does Russia's Pacific fleet pose to the US?". Intervju, *Task & Purpose*, 14. april.
152. Zysk, Katarzyna. "Finlands nye regjeringparti vil ha ny base i Nato-Norden – og lære mer om atomvåpen". Intervju, *NTB*, 16. april.
153. Zysk, Katarzyna. "The role of the Arctic and the High North in Russian military strategy". Intervju, *SVT TV – Rapport*, 27. april.
154. Zysk, Katarzyna. Commentary on the alleged drone attack on the Kremlin, and the Ukrainian attacks on the Russian logistics ahead of the counteroffensive. Intervju, *BBC World News TV*, 4. mai.
155. Zysk, Katarzyna. Commentary on the Russian Victory Parade and Putin's speech. Intervju, *BBC World News TV*, 9. mai.
156. Zysk, Katarzyna. Kommentar til avtalen om russisk forflytning av taktiske atomvåpen til Belarus. Intervju, *NRK Dagsnytt 18*, 26. mai.
157. Zysk, Katarzyna. "Ukraina w NATO po zakończeniu wojny? O spotkaniu szefów MSZ państw NATO w Oslo". Intervju, *TOK FM Polish Radio*, 1. juni.
158. Zysk, Katarzyna. "Kherson under vann". Intervju, *Klassekampen*, 7. juni.
159. Zysk, Katarzyna. "Ukrainian counteroffensive and Russian warfare". Intervju, *BBC World News TV*, 14. juni.

160. Zysk, Katarzyna. "Venter ukrainsk fremgang i sommer". Intervju, *Klassekampen*, 22. juni.
161. Zysk, Katarzyna. "Ekspert: Progozjin må leve på Putins nåde." Intervju, *Forsvarets Forum*, 29. juni.
162. Zysk, Katarzyna. "Russia kicks off strategic aviation exercise over the Barents Sea ahead of next week's NATO Summit." Intervju, *Independent Barents Observer*, 5. juli.
163. Zysk, Katarzyna. "Russia's Largest Gas Field and the War in Ukraine". *The Sweaty Penguin Podcast*, PBS/NPR, 7. juli.
164. Zysk, Katarzyna. "Russia-Belarus relations and the nuclear threat". Intervju, *Deutsche Welle TV News*, 8. juli.
165. Zysk, Katarzyna. "NATO summit in Vilnius – an assessment". Intervju, *Biznes 24 TV News*, 12. juli.
166. Zysk, Katarzyna. "Bilde skal vise Wagner-sjefen i St. Petersburg". Intervju, *NRK*, 28. juli.
167. Zysk, Katarzyna. "Sea drones: What are they and how much do they cost?" Intervju, *BBC.com*, 6. august.
168. Zysk, Katarzyna. "Ukrainske sjødroner". Intervju, *NRK Uriks*, 12. august.
169. Zysk, Katarzyna. "Forskar kritisk til spekulasjon om eit Ukraina-kompromiss". Intervju, *NRK Urix*, 16. august.
170. Zysk, Katarzyna. "NATO exercises in the High North and the importance of the Arctic to Russia". Intervju, *Deutsche Welle TV News*, 28. august.
171. Zysk, Katarzyna. "Polen stopper våpenstøtten til Ukraina". Intervju, *NRK Helgemorgen*, 24. september.
172. Zysk, Katarzyna. "Russia, geopolitics, and the effects of NATO enlargement in the Arctic". Podcast, *Polar Geopolitics Podcast with Eric Paglia*, 6. oktober.
173. Zysk, Katarzyna. "Rosja uszkodziła gazociąg do Finlandii? Analiza zagrożenia". Podcast, *Radio TOK FM Swiatopdoglad*, 10. oktober.
174. Zysk, Katarzyna. "With Finland in NATO, Russia restructures forces, depriving the Northern Fleet of the status as a military district". Intervju, *Independent Barents Observer*, 14. oktober.
175. Zysk, Katarzyna. "Challenging Russia in the High North". Podcast, *The Insider: The War on the Rocks*, 8. november.
176. Zysk, Katarzyna. "Zelenskyj nekter for at krigen er fastlåst: – Presset vil øke". Intervju, *VG*, 14. november.
177. Zysk, Katarzyna. "Konflikten i Midtøsten preger verden". Intervju, *NRK Helgemorgen*, 4. november.
178. Zysk, Katarzyna. "Was 2023 all war and suffering? It wasn't, completely". *YLE Arena* (finsk TV) Podcast: Everyday world politics, 30. desember.